

Vatanga va xalqqa sadoqat bilan xizmat qilish – oliy burchimiz!

Postda Ha nocty

O'zbekiston
Respublikasi
Ichki ishlar vazirligi
nashri

2025-yil 18-sentabr
payshanba

№ 38 (4732)

Gazeta 1930-yil 12-maydan chiqq boshlagan / Web-site: www.postda.uz / E-mail: info@postda.uz

Farg'ona viloyati

Viloyat ichki ishlar organlarining faxriy xodimlari o'rtasida «Eng faol faxriy xodim» ko'rik-tanloving hududiy saralash bosqichi o'tkazildi.

17

Toshkent shahri

Toshkent shahar IIBB HPB Voyaga yetmaganlarga ijtimoiy-huquqiy yordam ko'rsatish markazida press tur uyushtirildi.

4

Andijon viloyati

Xo'jaobod tumani «Tosh ota» mahallasida joylashgan Imom ota qishlog'i nafaqat Andijon viloyatining, balki respublikamizning ham eng olis hududi hisoblanadi. U Qirg'iz Respublikasi bilan chegaradosh manzilda, tog' yonbag'rida joylashgani bois tabiati nihoyatda so'lim, havosi toza.

8

YUKSAK MUKOFOT SOHIBLARI

ISLANISHLAR SAMARASI

Ustozdek ulug' zotga hamisha hurmat, e'tibor joiz. Hayotda ham doim shunday bo'lib kelgan. Ayniqsa, Yangi O'zbekistonimizda bu zotga nisbatan e'tibor yanada kuchaydi. Hatto respublikamizning eng chekka tuman hamda qishloqlarida ham o'qituvchi va murabbiylarga ko'rsatilayotgan beminnat g'amxo'rliklarni, e'tibor-u e'tiroflarni hammamiz ko'rib-bilib turibmiz.

Buxoro shahridagi 24-sonli «Nurli maskan» (ko'zi ojiz bolalar uchun) ixtisoslashtirilgan maktab-internatining boshlang'ich sinf o'qituvchisi Sulton Sultonov

bu yil O'qituvchi va murabbiylar kuni arafasida «Shuhrat» medali bilan taqdirlangani ham so'zimizning bir isboti. Oddiy o'qituvchining bunday qadrlanishi, taqdirlanishi o'zi kabi jamoadoshlarini ham g'oyatda ruhlantirib, quvontirib yubordi.

– Bu butun jamoamizga bo'lgan e'tibor va g'amxo'rlik namunasi, buning uchun respublika rahbariyatidan minnatdormiz, – deydi maktab-internat direktori Madamin Aslonov. – Sulton Ismatovich chindan ham bu yuksak mukofotga loyiq. U chin dildan, butun borlig'i bilan o'quvchilarga saboq beribgina qolmay, yaratgan ixtirolari bugungi kunda boshlang'ich sinf o'quvchilariga juda asqatmoqda.

Ko'rishda nuqsoni bo'lgan bolalar uchun qulay metodlarni ishlab chiqishni yo'lga qo'ygan ustoz 2020–2022-yillarda Tiflo brayl doskasini ixtiro qildi. Hozirda uni zamonaviylashtirish maqsadida yangicha ko'rinishda yaratish ustida ish olib borib, anchagina ijobiy natijalarga ham erishdi. Eng asosiysi, uning innovatsion ta'lim vositalaridan samarali foydalanish metodikasi bo'yicha qilingan ixtirosi respublika miqyosidagi 17 ta «Nurli maskan» ixtisoslashtirilgan maktab-internatlarida joriy qilinsa bo'ladi.

Tajribali va fidoyi ustoz S. Sultonov o'tgan yili Mustaqil Davlatlar Hamdo'stligi miqyosida tashkil etilgan ilmiy-amaliy xalqaro anjumanda tiflo brayl plansheti va tiflo brayl doskasini taqdim etdi. Bundan tashqari, pedagogik faoliyat olib borish bilan birga, sportning paradyuzdo va parasuzish turlari bo'yicha respublika miqyosida sovrinli o'rinlarni qo'lga kiritib kelmoqda.

Sulton Ismatovich 2004-yil Buxoro davlat universitetini tugatib, o'zi o'qigan maktab-internatida «Yosh ijodkorlar» to'garagiga rahbarlik qiladi. Asta-sekin ustozlaridan o'rganib, tajriba va malakasini oshirib

bordi. Ko'p o'tmay o'qituvchi sifatida faoliyatini davom ettirdi. Mana, bugungi kunga kelib, yigirma yillik tajribaga ega salohiyatli ustoz bo'lib yetishdi.

– Maktab-internatda o'qib yurgan paytim birdan-bir maqsadim tiflo brayl doskasini yaratish edi. Oliygo'zni tugatib kelgach, ixtiro bilan jiddiy shug'ullana boshladim. Nihoyat tiflo brayl plansheti va tiflo brayl doskasini yaratdim. Endigi maqsadim mexanik tugmachalarini raqamlashtirish dasturi asosida yo'lga qo'ymoqchiman va bu ixtiromdan nafaqat nuqsoni bor o'quvchilar, balki barcha birdek foydalana oladigan qilib yaratmoqchiman, – deydi lavhamiz qahramoni g'ururlanib.

Ayni kunlarda ellikka yaqin shogirdlari jamiyatimizning turli jabhalarida mehnat qilib, ustozlari sha'niga rahmatnomalar keltirishmoqda. Eng asosiysi, oilada mehribon ota, jamoada esa talabchan va mas'uliyatli xodim, shuningdek, o'quvchilarining ardoqli ustoz.

S. Sultonov turmush o'rtog'i Zuhro Jo'rayeva bilan birgalikda Jahongir va Abdulloh ismli o'g'illarini jamiyat uchun foydali insonlar qilib tarbiyalashmoqda.

Barkamol avlod istiqbolini ko'zlagan, ezgulik uchun xizmat qilayotgan ustoz muallim – Sulton Sultonovni yuksak mukofot bilan hamda O'qituvchi va murabbiylar kuni bilan chin qalbdan muborakbod etamiz. Farzandlari va shogirdlari kamolini ko'rish doimo nasib etishini tilab qolamiz.

Mirzoqul AHADOV,
o'z muxbirimiz.

Buxoro viloyati.

FAXRIYLAR – FAXRIMIZ

EL HURMATIGA
SAZOVOR INSON

Bundan chorak asr burun ustozimiz, polkovnik O'tkir Jo'rayev lavhamiz qahramoni, iste'fodagi polkovnik Abdumajid Shodiyev haqida «Kasbiga fidoyi, notiq odam, o'z ishining ustasi, tashabbuskor rahbar» deya iliq gaplar aytgan edi. O'sha vaqtda bu insonga chin dildan havas qilgandim. Bir uchrashishim kerak, degan fikr xayolimdan o'tgani ham rost. Oradan shuncha yil o'tib, yaqinda Olmaliq shahridagi bir to'yda tasodifan bu inson bilan uchrashib qoldim. Biroz suhbatlashgach, hozir nima ishlar bilan bandsiz, deya savolga tutdim.

– Pensiyaga chiqib, uyda o'tirmadim. Olmaliq shahar hokimiyatidan mahalla raisligiga taklif qilishdi. Uch nomzod orasidan ko'proq ovoz olib, Abdulla Qodiriy nomli mahalla fuqarolar yig'iniga raislikka saylandim, – dedi.

1948-yilda Samarqand viloyatining Qo'shrabot tumanida tug'ilgan A. Shodiyev xizmat faoliyatini 1974-yilda Toshkent viloyati Bekobod tumani IIBda safdorlikdan boshlagan. Xizmatdan ajralmagan holda, Guliston davlat universitetining tarix fakultetida tahsil olgan. So'ngra mazkur tuman va Olmaliq shahar IIBda pasport bo'linmalarida rahbarlik qilgan. Keyinchalik esa IIB boshlig'ining shaxsiy tarkib bilan ishlash bo'yicha o'rinbosari lavozimida xizmat qildi.

lariga jalb etishdan charchamaydi. Bir safar uch avlod uchrashuvlarini tashkil etsa, u yerdan chiqib, ikki-uch keksani yoniga oladi-yu, yotib qolgan qariyalar holidan xabar olishga oshiqadi.

– Abdumajid aka zo'r tashkilotchi, – deya suhbatimizga qo'shiladi Baxtiyor Shodmonov. Doim bizga ko'p piyoda yuringlar, harakatda bo'linglar, yosharasiz, deydi. Maqtayapti demang-u, mahallamizda fidoyilarning fidoyisi. Shuning uchun ham shaxsan Prezidentimizning qo'llaridan «El-yurt hurmati» ordeni olgan. Biz esa mana shunday hurmatli inson bilan chin dildan faxrlanamiz.

Abdumajid aka turmush o'rtog'i Farida aya bilan 5 nafar o'g'ilni tarbiyalab voyaga yetkazgan. Ulardan Baxtiyor va Bahodir Shodiyevlar ota

– Ushbu lavozimda ishlab yurganimda vazirlikdan mas'ul xodimlar xizmat faoliyatimizni o'rganishga kelishdi. Ishimizni o'rganib bo'lgach, ko'p o'tmay vazirlikka suhbatga chaqirib qolishdi, – deb eslaydi Abdumajid aka. – Suhbatdan o'tgach, meni vazirlikka qarashli Olmaliq shahridagi yosh xodimlarni tayyorlash militsiya maktabi boshlig'i lavozimiga tayinlashdi. Shu lavozimda 12 yil ishlab, pensiyaga chiqdim.

Iste'fodagi polkovnik A. Shodiyevning mahallada ham fidoiylik bilan xizmat qilgani, beva-bechoralar holidan xabar olishni, to'y-ma'rakalarni kengashgan holda, tinch-osuda o'tkazishni tashkil etgani, bir so'z bilan aytganda, mahalla ishini bir tizimga solib, hatto namunali hududlar qatoriga olib chiqqani u kishining tajribaga ega boshqaruvchi ekanligiga dalil edi. Shu bois u Olmaliq shahar «Nuroni» jamg'armasi raisi lavozimida ham 10 yil sadoqat bilan faoliyat olib bordi.

A. Shodiyev hamon keksalarni faol hayotga undash, jamoat ish-

kasbini tanlab, ichki ishlar organlarida halol xizmat qilishib, yorug' yuz bilan pensiyaga chiqishgan bo'lsa, podpolkovnik Rustamjon Shodiyev bugun Mudofaa vazirligiga qarashli Jizzax viloyati Harbiy chaqiruv bo'limida boshliq o'rinbosari lavozimida xizmat qilmoqda. Boburjon esa Olmaliq Tog'-kon metallurgiya kombinatida mutaxassis.

– Marhum o'g'limiz Ulug'bekjon Farg'onadagi harbiy havo qismlarida uchuvchi edi. Parashyutdan sakraganida, nosozlik sababli, og'ir tan jarohati oldi. So'ng vafot etgan, – deydi Abdumajid aka ma'yus tortib.

Hayot shunday. Hech vaqt tekis ketmaydi. Ulug'bekjonning ruhlari shod bo'lsin, deya xayrlashamiz qahramonimiz bilan. O'zi ham, farzandlari ham umrini, faoliyatini Vatan tinchligi va osoyishtaligini ta'minlashga baxsh etgan bu aziz insonlar hayoti barchamizga ibrat, desak, sira mubolag'a bo'lmaydi.

Shuhrat RO'ZIYEV,
o'z muxbirimiz.

Toshkent viloyati.

PROBATSIIYA XIZMATI

YO'LDAN ADASHMASIN ENDI HECH BIRI

Yakkabog' tumani IIB JXX Probatsiya guruhi hisobida hozir 395 nafar nazoratdagi shaxs bo'lib, ularning ijtimoiy-maishiy muammolarini aniqlash va bartaraf qilish doimiy diqqat markazida.

Joriy yilning o'tgan davrida nazoratdagi shaxslarning 56 nafariga moddiy yordam olishiga ko'maklashildi. 6 nafari qayta kasb-hunarga o'qitilib, 111 nafari ishga joylashtirildi. 56 nafariga sog'lig'ini tiklashda amaliy yordam ko'rsatildi. Jumladan, bandlik va mehnat organlari bilan hamkorlikda 20 marta «Ishga marhamat» tadbirlari o'tkazilib, 43 nafar nazoratdagi shaxsning ishga joylashishi ta'minlandi.

tomonga qochib yashiringan 3 nafar mahkum ushlanib, jazo muqarrarlari ta'minlandi.

Davlatimiz rahbarining «Jazo muddatini o'tayotgan, qilmishiga chin ko'ngildan pushaymon bo'lgan va tuzalish yo'liga qat'iy o'tgan bir guruh shaxslarni afv etish to'g'risida»gi farmoniga muvofiq, Yakkabog' tumanida yashovchi jazo muddatini o'tayotgan hamda afv etilgan 2 nafar shaxs bilan hozirda

– Joriy yilning o'tgan davrida 15 nafar nazoratdagi shaxs jazoni o'tash tartibi va shartlarini buzgani uchun sud hukmi bilan ularga tayinlangan jazolar og'irroq jazo turlariga almashtirildi, – deydi Probatsiya guruhi inspektori, mayor Husniddin Abdurahmonov. – Xuddi shuningdek, yashash joyidan noma'lum

tegishli profilaktik ishlar amalga oshirilmoqda. Xususan, bir marta moddiy yordam puli berilib, ular tibbiy ko'rikdan o'tkazildi. Shu bilan birga, ijtimoiy va maishiy muammolari o'rganilib, hal etish choralarini ko'rilmoqda.

Sodiq RAHIMOV,
o'z muxbirimiz.

Qashqadaryo viloyati.

QOROVUL QO'SHINLARIDA

HARBIYLIKNI TANLAMAGANIMDA, FUTBOLCHI BO'LARDIM

– deydi III darajali serjant Mirjalol Shodmonov

IIV Qorovul qo'shinlariga qarashli 7533-harbiy qism tizimdagi namunali bo'linmalardan biri hisoblanadi. Bu dargohda fidoyi harbiy xizmatchilar talaygina. Ana shunday yurt posbonlaridan biri III darajali serjant Mirjalol Shodmonovdir.

Ilk xizmat faoliyatini 2016-yilda qo'shinga qarashli 7531-harbiy qismda o'qchi lavozimida boshlagan lavhamiz qahramoni hozirda 7533-harbiy qismda, 3-batalyon nazoratchilar vzwodi guruh komandiri lavozimida xizmat qilib kelayotir. Xizmat vazifalarini puxta bajarishida ustoz, kapitan Sarvar Shavriqovdan o'rganganlari qo'l kelyapti, albatta. Qolaversa, ayni chog'da o'zi ham ustoz: u serjantlar Oxunjon Baratov va G'iyos Ostonskiy kabi shogirdlaridan zarur tavsiya va maslahatlarini aslo ayamaydi.

– Mirjalol chuqur bilim va tajribaga ega, vatanparvar harbiy xizmatchilardan. Uni yosh hamkasblarimizga har tomonlama ibrat qilib ko'rsatamiz, – deydi batalyon komandiri, mayor Inomjon Jo'rayev.

Mirjalol Shodmonov xizmat faoliyatini a'lo darajada bajarish bilan bir vaqtda, sportga qiziqishi bois ko'plab turnir va musobaqalarda yaxshi natijalarni qo'lga kiritib kelmoqda. Jumladan, 2023-yili Qurolli Kuchlar miqyosida o'tkazilgan

Suratda: serjant Mirjalol Shodmonov (2-qator o'ngdan birinchi) hamkasblari bilan.

futbol bo'yicha turnirda Qorovul qo'shinlari terma jamoasi tarkibida g'oliblikni qo'lga kiritgan holda, «musobaqaning eng yaxshi darvozaboni» deya e'tirof etildi. Yaqinda Qashqadaryo viloyati Kuch tuzilmalari o'rtasida o'tkazilgan «Prokuror kubogi» musobaqasida ham harbiy qism terma jamoasi bilan munosib qatnashdi va «Eng yaxshi darvozabon» nominatsiyasida g'oliblikni qo'lga kiritdi.

– Harbiy sohani tanlamaganimda, balki, futbolchi bo'lardim, – deydi lavhamiz qahramoni. – Qaysi soha bo'lishidan qat'i nazar, yurt tinchligini asrash va uning taraqqiyotiga o'z hissamini qo'shish eng oliy maqsadim.

Har jabhada namunali harbiy xizmatchi xonadoni bugun fayzli. U turmush o'rtog'i Nargizaxon bilan birga uch nafar farzandini – Mubinxon, Aliakbar va Muslimaxonni tarbiyalab, voyaga yetkazishmoqda.

Vadim TO'XTAYEV,
oddiy askar.

Toshkent shahri.

«DIQQAT, BOLALAR!»

FARZANDLARIMIZNI EHTIYOT QILAYLIK

O'quvchi-yoshlarni yo'llarda turli falokatlardan asrash – muhim vazifa. Shu maqsadda Toshkent shahar IIBB YHXB tomonidan tizimli ishlar amalga oshirilmoqda.

Bolalar ishtirokidagi yo'l-transport hodisalarining oldini olish maqsadida, respublika hududida 1-sentabrdan 31-sentabrga qadar «**Diqqat, bolalar!**» keng qamrovli profilaktik oyligi o'tkazilmoqda.

Oylik davomida maktablar atrofidagi yo'l infratuzilmalari, xususan, yo'l yotiq chiziqlarining mavjudligi, cheklangan tezlik, yo'l belgilari o'rnatilganligi, svetoforlarning soz holatda ekanligi IIBB YHXB shaxsiy tarkibi tomonidan yana bir bor to'liq o'rganib chiqildi.

Shuni alohida ta'kidlash joizki, bolalarning xavfsiz harakatlanishini ta'minlash maqsadida shahar IIBB YHXB tomonidan «Xavfsiz va ravon yo'l» umummilliy dasturi bo'yicha 2022-yildan 2025-yilga qadar jami 216 ta maktab hududida «Yo'l harakati qoidalarini o'rgatish sinfxonalari» va 130 ta maxsus maydoncha

tashkil etilgan. Natijada o'qituvchi va tarbiyachilar tomonidan yo'l harakati qoidalarini yuzasidan muntazam ravishda amaliy va ko'rgazmali o'quv mashg'ulotlari olib borilib, namunali yo'l harakati qatnashchisi tarbiyalanishiga zamin yaratilmoqda.

Farzandlarimizning yo'llarda xavfsiz harakatlanishi, avvalo, biz ota-onalarga bog'liq. Bolani qarovsiz, e'tiborsiz qoldirish ayanchli oqibatlariga olib kelishi mumkin. Ta'lim muassasalarida dars soatlari tugagach, o'quvchilar uyiga yo'l olishadi. Zero, nazoratsiz qolgan bolajonlar bilan baxtsiz hodisa yuz bermasligiga hech kim kafolat bermaydi. Shunday ekan, har birimiz o'z dilbandimizni o'zimiz ehtiyot qilaylik.

Sarvar SOBIROV,
o'z muxbirimiz.

■ Республика Каракалпакстан

ЗАЩИТА ПОТРЕБИТЕЛЯ – ПРИОРИТЕТ

Обеспечение населения качественными продуктами питания и гарантия их безопасности – одна из приоритетных задач государства. Это означает охрану здоровья граждан, предотвращение реализации некачественной продукции, способной нанести вред организму, а также контроль за соблюдением санитарно-гигиенических норм в торговых точках.

С начала года сотрудники группы по обеспечению карантинных мероприятий УООП СОБ МВД Республики Каракалпакстан совместно с профильными ведомствами выявили 96 случаев нарушения ветеринарных и санитарных норм.

В регионе проведено более 940 профилактических мероприятий на рынках, в крупных торговых объектах, ярмарках и населенных пунктах. В результате изъято и уничтожено 1 950 килограммов мяса, 1 360 литров молока, 740 килограммов солений и 630 килограммов продуктов, приготовленных в неизвестных условиях. Виновные лица привлечены к ответственности, на них наложены штрафные санкции.

Особый контроль в жаркое время уделяется качеству скоропортящихся продуктов, в частности мясной продукции.

Также проводится профилактическая работа по предотвращению реализации домашних напитков, употребление кото-

рых может быть опасно для здоровья. Несмотря на принятые меры, нарушения продолжают фиксироваться.

– Так, в сентябре в Нукусе сотрудники остановили автомашину для проверки документов. В багажнике было обнаружено 68 килограммов мяса без ветеринарно-санитарных документов. Лабораторное исследование показало его непригодность для употребления. Продукция была уничтожена в установленном порядке, а в отношении нарушителя составлен протокол, – отметил командир группы старший лейтенант Даулетияр Аметов.

Здоровье человека напрямую зависит от качества продуктов, которые он употребляет. Поэтому при покупке предметов первой необходимости важно уделять внимание их происхождению и безопасности.

Азамат ПИРНИЯЗОВ,
соб. корр.

В образовательных учреждениях МВД

УЧЕБА ОБЪЕДИНЯЕТ

В прошлом году в Академии была налажена система подготовки иностранных кадров: на учебу были зачислены шесть граждан Таджикистана. В этом году к ним присоединились еще 12 представителей Кыргызстана и Таджикистана. Сегодня курсанты успешно осваивают современные образовательные программы, приобретая профессиональные знания и навыки по выбранным направлениям.

Курсантам была представлена информация о славной истории образовательного учреждения, его достижениях, известных выпускниках, а также о масштабных реформах и передовых подходах, внедренных в последние годы. Отмечалось, что молодежь должна достойно продолжить традиции старшего поколения.

В последние годы значительно расширились международные связи Академии с ведущими профильными вузами мира, и

то, что молодежь из соседних стран получает образование в Узбекистане, является практическим подтверждением этого процесса.

Иностранцам курсантам созданы все условия для комфортного проживания, полноценного обучения и всестороннего развития. Они обеспечены доступом к современной библиотеке, спортивной инфраструктуре и культурным программам.

Соб. корр.

■ Toshkent shahri

Toshkent shahar IIBB HPB Voyaga yetmaganlarga ijtimoiy-huquqiy yordam ko'rsatish markazida voyaga yetmaganlarni qabul qilish, vaqtincha saqlash hamda tarbiyaviy-profilaktik tadbirlarni o'tkazish va bolalarga ijtimoiy-huquqiy yordam ko'rsatish ishlari olib borilmoqda.

Markazga qarovsiz, adashgan, bedarak yo'qolgan, ijtimoiy va boshqa xavf ostida qolgan, odam savdosi qurboni bo'lgan, o'z uyidan o'zbo-shimchalik bilan chiqib nazoratsiz yurgan va yordamga muhtoj bo'lgan 3 yoshdan 18 yoshgacha bo'lgan voyaga yetmaganlar qabul qilinib, ularning shaxsi aniqlanib, kelgusi taqdirini ijobiy hal etishda prokuratura idoralari, vasiylik va homiylik organlari, idoralararo voyaga yetmaganlar ishlari bo'yicha komissiyalar va boshqa tegishli organlar bilan hamkorlikda yashash joylari, mehribonlik uylari hamda boshqa davlat ta'lim-tarbiya muassasalariga topshirish ishlari amalga oshirib kelinmoqda.

Shuningdek, o'smirlar va bolalar psixologiyasining muhim aspektlari, xulq-atvori qiyin bolalar bilan ishlash va mehnat muhojirlarining respublikaga qaytarib olib kelingan farzandlari kelgusi taqdiri monitoringi va bu borada tegishli xulosalar berish yo'nalishida, O'zbekistondagi BMTning Xalqaro Bolalar fondi UNICEF bilan hamkorlik ishlari to'g'ri yo'lga qo'yilgan bo'lib, bu yo'nalishda o'quv seminar-trening mashg'ulotlari muntazam ravishda o'tkazib kelinmoqda.

Markazda voyaga yetmaganlarni o'qitish, ularda hayotiy ko'nikmalarni shakllantirish, dunyoqarashini kengaytirish, mehnatga yo'naltirish borasida alohida dasturlar ishlab chiqilgan. Markaz binosi 110 nafar bolaga mo'ljallangan bo'lib, hozirda qabul qilish sig'imini ko'paytirish borasida ta'mirlov ishlari olib borilmoqda.

Abror POYONOV,
o'z muxbirimiz.

JAHON TAJRIBASI ILK BOR KINOLOGIYADA

Dunyo tajribasiga nazar solsak, itlar nafaqat qidiruv-qutqaruv ishlariga jalb qilinadi, balki ijtimoiy hayotda ham katta yordamchi bo'la olishi mumkin. Toshkent shahar IIBB JTSB Kinologiya bo'limida ham mamlakatimizda ilk bora yo'l ko'rsatuvchi itlarni tayyorlash yo'lga qo'yilmoqda. Bo'lim xodimlari jahon tajribasini o'rgangan holda mashg'ulot maydonlarida xizmat itlari bilan shug'ullanishmoqda.

– Hozirgi kunda bo'limimiz xodimlari o'zlariga yuklatilgan vazifadan tashqari, aholiga xizmat ko'rsatish bo'yicha ham maxsus itlarni o'rgatishmoqda, – deydi shahar IIBB JTSB Kinologiya bo'limi bo'linma boshlig'i, kapitan Oybek Baymatov. – Birinchisi, ko'zi ojiz yoki zaif ko'ruvchi fuqarolarni biron bir marshrut bo'ylab yetaklab yurishga mo'ljallangan yo'riqchi itlar. Ularni o'rgatish tajriba tariqasida bo'lib, birinchi bosqich bo'limning mashq maydonchasi va manejlarda, ikkinchi bosqich aholi yashash joylari hamda ko'chalarda olib borilmoqda. Ikkinchi yo'nalish esa nogiron va imkoniyati cheklangan fuqarolarga yo'riqchi itlarni o'rgatib berishdan iborat.

Bunda – itning vazifasi imkoniyati cheklangan fuqaroga zarur bo'lgan narsani olib kelish uchun belgilangan yo'nalish bo'yicha harakatlanish.

Misol uchun, dorixonadan doridarmon olib kelish kerak bo'lsa, xizmat itiga taqilgan maxsus sumkaga pul va retsept solinib, manzilga borib kelish buyuriladi. Xizmat iti dorixonaga kelganida dorixonachi maxsus sumkadan retseptni olib, kerakli dorilarni berib, uyga degan buyruq beradi. Bu mashg'ulotlarning barchasida bo'lim instruktorlari xizmat iti bilan yonma-yon yurib, imkoniyati cheklangan insonlarga, dorixonachi va do'konchilarga ham ushbu yo'nalishda tushuntirish ishlarini olib bormoqda. Bundan tashqari, fuqarolarda ham bu yangilikka nisbatan ko'nikma hosil bo'lishi

uchun joylarda targ'ibot ishlari olib borilmoqda.

Ma'lumotlarga qaraganda hozirda dunyo bo'ylab 20 mingdan ziyod itlar shu yo'nalishda xizmatga tayyorlangan. Jahon tajribasida bitta jonivorni kerakli vazifalarga o'rgatish uchun 8–10 oy vaqt sarflanar ekan. Bu belgilangan muddat ichida aniq belgilangan manzillarning nomlarini eslab qolish, u yerga borib kelish ko'nikmalari o'rgatiladi.

Bo'limda veterinariya davolash-profilaktika hamda laboratoriya diagnostikasi ishlari ham

amalga oshirilmoqda. Shuningdek, xodimlar tomonidan jismoniy va yuridik shaxslarga tegishli itlarni umumiy bo'ysunuvchanlik hamda himoya-qorovul ko'nikmalari ham o'rgatilmoqda. Bundan tashqari, naslchilik pitomnigida yetishtirilgan va ichki ishlar organlarining ehtiyojidan ortiq bo'lgan hamda xizmatga yaroqsiz deb topilgan itlarni sotish yo'lga qo'yilgan.

Joriy yilning o'tgan 8 oyi mobaynida jismoniy va yuridik shaxslarga tegishli jami 5 bosh itlar shartnoma asosida pul ko'chirish yo'li bilan kinologlar tomonidan umumbo'ysunuvchanlik ko'nikmalari bo'yicha o'rgatildi. Bo'lim hisobida bo'lgan xizmatga yaroqsiz 7 bosh xizmat itlari o'rnatilgan tartibda fuqarolarga sotildi. Veterinariya davolash-profilaktika hamda laboratoriya diagnostika ishlari bo'yicha 29 marotaba maslahat berish va retsept yozish, davolash ishlari bo'yicha pullik xizmatlar ko'rsatildi.

Ushbu chora-tadbirlardan ko'zlangan maqsad, sohani dunyo standartlariga mos ravishda rivojlantirishdan iborat.

Sarvar SOBIROV,
o'z muxbirimiz.

Toshkent shahri.

Amir Temur haqida qiziqarli ma'lumotlar

SHATRANJ O'YINI

Sohibqiron ko'p vaqtini shatranj o'yini ustida o'tkazgan. U o'z davrining mashhur shatranjchilari bilan bemalol bellasha olgan.

(Xilda Xukxem)

ILMGA RAG'BAT

Amir Temurning aqliy qobiliyatlari va qiziqishlari ko'lamini kishini, ayniqsa, hayratga soladi. Uning hukmdorligi bitilgan tarixlarda tibbiyot, astronomiya va ayniqsa, arablar, forslar va turkiylar tarixi sohasidagi bilimlari madh etiladi. U zavq bilan olimlarning munozaralariga kirishib, ko'pincha g'olib chiqardi...

(V.F. Mans)

SAN'ATGA E'TIBOR

Buyuk sarkarda san'atni yuksak qadrlar edi. Uning o'zi badiiy asarlar majmuasiga ega edi. Turli toifadagi mashshoqlar, suxandonlar, haykaltaroshlar, bog'bonlar, rassomlar jahonning har xil davlatlaridan Amir Temur saroyiga to'plangan edilar.

(Xilda Xukxem)

FAQAT HAQIQAT

Sayyidlar, olimlar, faqihlar va bilim egalari, shuningdek, uyg'ur baxshilari-yu fors adiblari Sohibqironiga safarda ham, uyda ham uzluksiz mulozimlikda bo'lgan ekanlar. Farmonga muvofiq ulardan bir guruhi muntazam (ravishda) ul Hazratning yurish-turishi va gap-so'zlarida, mulk, millat va arkoni davlat ahvolidan nimaiki gap bo'lsa, to'la-to'kis yozib borardilar. Bu ishda mubolag'a qilinmasin, deb alohida ta'kidlab buyurilgan edi. Shu yo'sinda turkiy manzuma va forsiy qissa, har biri ul Hazratning yurish-turishidagi eng yirik (voqealarni) qamrab olgan nazm va nasr qalamiga olingan edi.

(Sharafuddin Ali Yazdiy)

JONBOZ QURUVCHI

Amir Temur jonboz quruvchi edi, u ajoyib bog'-rog'li muhtasham inshootlar barpo etdi, shahar va qishloqlarni tikladi. Sug'orish tizimlari barpo etildi va ta'mirlandi, rasmiy tarix ta'biriga ko'ra, u ekin ekishga yaroqli bir qarich yerni ham bekor qo'ymasdi.

(Sharqshunos,
manbashunos olim V.V.Bartold)

SAVDO YO'LI

Samarqand XV asr boshlarida Osiyo va Yevropa xalqlarining Markaziy Osiyo orqali olib borgan keng ko'lamdagi savdosingin markazi bo'lgan. Samarqanddan Kichik Osiyoga, O'rta dengizga, Xitoyga va Hindistonga olib boruvchi jahon ahamiyatiga molik savdo yo'llari o'tgan.

(Professor N.I. Leonov)

XIZMATLARDA

XUSH KELDINGIZ, SURXONDARYOGA!

Viloyat IIB Xavfsiz turizmni ta'minlash boshqarmasi situatsion markazi orqali sayyohlarning kirib kelishidan tortib mehmonxonada ro'yxatdan o'tishi, turizm obyektlariga tashrifi va qaytib chiqishiga qadar bo'lgan jarayonlar nazorat qilinayotgani ayni muddao bo'layotir. Chunki markaz viloyat bo'ylab joylashgan mehmonxonalar, chorrahalar, aeroport va vokzallardagi kuzatuv kameralari bilan integratsiya qilingan. Termiz shahridagi San'at saroyi, Arxeologiya muzeyi, Termiz tumanidagi Al Hakim at-Termiziy hamda Sherobod tumanidagi Abu Iso Muhammad Imom at-Termiziy majmualarida esa 4 ta «Tourist police» ko'chma ma'lumotlar markazi tashkil etilgan bo'lib, bu sayyohlarga doimiy ravishda zarur ma'lumot va yordam olish imkonini yaratmoqda.

– Xizmat jarayonida turli holatlarda sayyohlarga ko'mak ko'rsatil-

moqda, – deydi bo'linma boshlig'i, mayor Farrux Qodirov. – Masalan, Afg'oniston Respublikasi fuqarosi telefon apparatini, braziliyalik sayyoh pasporti va pullarini, belarus

sportchisi esa qimmatbaho soatini yo'qotgan holatda xodimlarimiz qisqa fursatda ularni topib, egalariga qaytarishdi. O'z navbatida amaliy yordamlardan mamnun bo'lgan

sayyohlar minnatdorliklar izhor qilishmoqda.

Boshqarma xodimlari ichki turizmni rivojlantirishga ham munosib hissa qo'shishmoqda. Yoshlar va o'quvchilarning bo'sh vaqtini mazmunli o'tkazish hamda tarixiy bilimlarini boyitish maqsadida Samarqand, Buxoro, Xorazm va Toshkent viloyatlariga uyushtirilgan xizmat safarlarida ko'plab xorijlik sayyohlar bilan suhbatlar o'tkazilib, videoroliklar orqali viloyatning milliy an'analari, turizm obyektlari haqida ma'lumot berilyapti. Qolaversa, tur-operator va turagentlar bilan o'tkazilgan uchrashuvlarda vohaning turistik infratuzilmasi haqida ma'lumot berilib, ularning turpaket dasturlariga yurtimiz janubiy manzillarini kiritish takliflari berilmoqda.

Feruza RAHMONQULOVA,
o'z muxbirimiz.

Surxondaryo viloyati.

INSONPARVARLIK TAMOYILI

YANA BIR IMKONIYAT

Mustaqilligimizning 34 yilligi arafasida O'zbekiston Respublikasi Prezidentining farmoniga muvofiq Qoraqalpog'iston Respublikasi bo'yicha jami 18 nafar shaxs jazodan ozod qilingan edi. Shulardan hududiy probatsiya hisobidagi 7 nafar shaxs jazoni o'tashdan to'liq ozod etilib, huquqbuzarliklar profilaktikasi bo'limlari hisobiga o'tkazilgan bo'lsa, 6 nafari jazoni o'tash manzil koloniyasidan ozod etilgan. Jazoni o'tash muassasalaridagi 5 nafar shaxsning jazo muddati qisqartirilgan.

– Ayni kunlarda afv etilganlarning jamiyatga moslashishini tashkil etish maqsadida chuqurlashtirilgan tibbiy ko'rikdan o'tkazish, bir martalik moddiy yordam puli berish, ishga joylashtirish, shuningdek, ijtimoiy-huquqiy, ma'naviy-ruhiy tomondan qo'llab-quvvatlash ishlari amalga oshirilmoqda. Yaqinda Qoraqalpog'iston Respublikasi Vazirlar Kengashi hamda Ichki ishlar vazirligi rahbariyati hamda bir qator mutasaddi davlat tashkilot va idoralarining vakillari bilan birgalikda afv etilganlar bilan o'tkazilgan uchrashuvda ularning murojaatlari bo'yicha ko'tarilgan masalalarni hal etish yuzasidan tegishli mas'ullarga topshiriqlar berildi. Shu kunning o'zida 4 nafar shaxsning ishga joylashishi uchun yo'llanma berildi,

– deydi Qoraqalpog'iston Respublikasi IIV JXX Probatsiya bo'limi MTB inspektori, mayor Bahodir Nurjanov.

– Ozodlik degan ne'matning qanchalik qadrlil ekanligini tushunib yetdim, qilmishimdan juda pushaymonman. Afv etilganlar qatorida bugun tumandagi fermer xo'jaligiga ishga joylashtirishdi. Endilikda to'g'ri yo'ldan yurib, halol mehnat qilib, el-yurtga nafim tegishi uchun chin dildan xizmat qilishni niyat qilganman, – deydi afv etilganlardan biri.

Albatta, biz ham ularning o'zlariga berilgan imkoniyatdan xulosa chiqargan holda hayotda munosib o'rnini topib ketishiga umid qilib qolamiz.

Azamat PIRNIYAZOV,
o'z muxbirimiz.

Qoraqalpog'iston Respublikasi.

KO'RIK-TANLOV

MUHARRAMXON – PESHQADAM

Navoiy viloyati IIB tizimidagi davolash-profilaktika muassasalari tibbiyot xodimlari o'rtasida «Yilning eng yaxshi tibbiy hamshirasi» ko'rik-tanlovining viloyat bosqichi bo'lib o'tdi.

Boshqarma tizimidagi tibbiyot muassasalarida faoliyat yuritayotgan o'rta tibbiyot xodimlari orasidan o'z kasbining yetuk mutaxassislarini aniqlash, ularning xizmati va kasbiy mahoratini e'tirof etish, jamoadagi nufuzini oshirish hamda sohaviy tayyorgarlik darajasini kuchaytirish maqsadida o'tkazilgan tanlov bahs munozaralarga boy bo'ldi.

Ko'rik-tanlov yakunlariga ko'ra: 3-o'rin – viloyat IIB Sanitariya-epidemiologiya nazorat markazi laboranti Mohira Umarovaga, 2-o'rin

– viloyat IIB Poliklinikasi hamshirasi Gulolla Abdullayevaga va 1-o'rin – viloyat IIB Poliklinikasi hamshirasi Muharram Mahmudovaga nasib etdi.

Faxrli 1-o'rinni egallagan Muharram Mahmudova «Yilning eng yaxshi tibbiy hamshirasi» ko'rik-tanlovining Respublika bosqichida ishtirok etish huquqini beruvchi yo'llanmani qo'lga kiritdi.

Mahliyo XOLOVA,
o'z muxbirimiz.

Navoiy viloyati.

25-OKTABR – ICHKI ISHLAR ORGANLARI
XODIMLARI KUNI

MARDLAR UNUTILMAYDI

Shunday insonlar bo'ladiki, qisqa umr ko'rsa-da, ezgu fazilatlari, yaxshi amallari tufayli ko'pchilikning qalbidan mangu yashaydi. Ayniqsa, el-yurt tinchligi yo'lida xizmat qilib, o'z burchini bajarish chog'ida mardlarcha halok bo'lgan o'g'lonlarning nomi barhayotdir.

O'zbekiston tumanida tug'ilib kamolga yetgan serjant **Sherzodjon Yormatov** ham ana shunday qahramonlardan biri edi. Beshariq tumani IIB YHXG katta inspektori lavozimida xizmat qilib kelayotgan soha fidoyisini bevaqt o'lim oramizda erta olib ketgan.

O'shanda, 2017-yilning 18-fevral kuni soat tungi taxminan 21:20 lar chamasi edi. Serjant o'ziga birlashtirilgan «Ne-xia» rusumli avtomashinasida O'zbekiston tumanidagi Katta tagob qishlog'idan Kichik tagob qishlog'i tomon ketayotgan vaqtida baxtsiz hodisaga duch keldi. Qara-

ma-qarshi tomondan harakatlanib kelayotgan «Spark» rusumli avtomashina bilan yo'l-transport xodisasi sodir bo'ladi. Natijada katta inspektor og'ir tan jarohati olib, voqea joyida vafot etadi.

Oradan 8 yil o'tgan bo'lsa-da, mard o'g'lonning nomi safdoshlari qalbidan o'chmadi. Uning onasi Shamshixon Yarmatova, turmush o'rtog'i Umiyaxon Botirova, farzandlari Javohirbek va Mushtariybonularning holidan tez-tez xabar olib turishadi.

– Farzandim olamdan o'tganiga shuncha yil bo'lgan bo'lsa ham, haligacha hamkasblari yo'qlab kelishadi, ehtirom va g'amxo'rlik ko'rsatishadi, – dedi onaxon yo'lovchilarni duo qilarkan. – Bolamning ruhiga hurmat ko'rsatayotganlarga boshim yerga tekkuncha ta'zim qilaman.

Safdor **Shohrux Qurbonov** esa Furqat tumanining Sulton qishlog'ida kamolga yetgan bo'lib, viloyat IIB YHXB Yo'l-patrul xizmati uchinchi otryadi ikkinchi safarbar guruhi inspektori lavozimida xizmat qilgan edi.

2018-yil 24-noyabr kuni yo'l-transport hodisasiga uchrab, bu foni dunyoni tark etgan yurt o'g'lonining porloq xotirasi haligacha unutilgani yo'q. Yo'l hara-

kati xavfsizligi boshqarmasi mutasaddilari va hamkasblari u yashagan xonadoniga ham borib, validasi Odinaxon Obidovanning holidan xabar olib turishadi, hamkasblarini eslashadi.

– Oramizda bo'lishmasa-da, ularning oila a'zolaridan xabar olib turish bizning vazifamiz, – deydi viloyat IIB JXX YHXB boshlig'i, polkovnik F. Shayzoqov.

Abduvosit SIDIQOV,
o'z muxbirimiz.

Farg'ona viloyati.

PROFILAKTIKA XIZMATI

TASHABBUSKOR INSPEKTOR

Poytaxtimizning Yunusobod tumani IIOFMB 1-sonli IIB HPB profilaktika katta inspektori, kapitan Qobil Pardayev o'ziga birlashtirilgan hududdagi notinch oilalarni aniqlash, ularga ijtimoiy va psixologik yordam berish, jinoyatchilik hamda huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish ustuvor vazifa, deb hisoblaydi.

2025-yil may oyining oxirlarida tuman IIOFMB Navbatchilik qismiga kelib tushgan xabarga ko'ra, tumanning 9-mavzesida istiqomat qiluvchi V.S. tun yarmida mast holatda qo'shnisi bilan nizolashib, unga yengil tan jarohati yetkazgan. Kapitan Q. Pardayev zudlik bilan hodisa joyiga chiqib, hujjatlarni rasmiylashtirgan va to'plangan materiallarni jinoyat ishlari bo'yicha tuman sudiga yuborgan. Guvohlarning fikrini o'rganish, voqea jarayonini tiklash va boshqa tergov harakatlari davom etayotgani bois gumon qilinuvchi uy qamog'ida yashab kelgan.

Muqaddam mayda bezorilik sodir etganda, uning uyini ko'zdan kechirgan inspektorni hech qayerda ishlamaydigan V.S.ning hashamdor yashash turmush tarzi mavjudligi, ayniqsa, ayoli va ikki nafar go'dak farzandini qaysi daromad manbai hisobidan ta'minlayotgani qiziqtirib qo'ygandi. Shu bois to'plangan hujjatlarni sudga yuborib, ishni oxiriga yetkazgan bo'lsa-da, inspektor xotirjamlikka berilmay, turmush tarzi o'ta jiddiy shubha uyg'otgan V.S.ga nisbatan tezkor kuzatuv nazoratini o'rnatib, ishonchli shaxslar xabarnomalari, qo'ni-qo'shnilarning kuzatuvlari, taxmin va tahlillarni atroflicha o'rganib chiqadi.

Joriy yilning 24-iyul kuni tumanning «Sobirobod» mahallasidagi 410-sonli ichki ishlar organi tayanch punktiga 9-mavze 11-uy 24-xonadondan giyohvandlik vositasining burqsigan isi butun yo'lakka tarqalayotgani haqida qo'ni-qo'shnilardan xabar kelib tushgan. Holatdan xabar topgan kapitan Q. Pardayev jinoyat

qidiruv xodimlari bilan birgalikda o'ziga tanish bo'lib qolgan xonadonga yo'l oladi. Xonadonda o'tkazilgan tintuv jarayonida sotish uchun tayyorlab qo'yilgan 9 dona kapsulada 241 gramm giyohvandlik vositasi va 1 dona pnevmatik qurol topilgan. Aniqlangan ashyoviy dalillarga asosan, Jinoyat kodeksining tegishli moddasi bilan jinoyat ishi qo'zg'atilib, V.S. hibsga olingan va to'plangan hujjatlar tergov bo'limiga taqdim etilgan.

Baxtiyor ZUHUROV,
iste'fodagi mayor.

Toshkent shahri.

EZGU ISHLAR MAHALLADAN BOSHLANADI

Andijon viloyatida mahallalarni jinoyatchilikdan xoli hududga aylantirish borasida O'zbekiston mahallalari uyushmasi viloyat boshqarmasi ichki ishlar organlari bilan hamkorlikda o'rganish ishlarini olib bormoqda. Ishchi guruhning navbatdagi faoliyati Andijon shahridagi «Sanoat» mahalla fuqarolar yig'inida davom etdi.

– Fuqarolar bandligini ta'minlash, daromad manbaiga ega qilish, moddiy va ma'naviy ko'mak ko'rsatish, kasb-hunarga yo'naltirish kabi ishlar amalga oshirilishi zarur. O'rganishlar davomida har bir xona-

donga kirib, aholi bilan yuzma-yuz muloqot orqali ularning muammolari o'rganilyapti. Jinoyatchilikka moyil fuqarolarning jamiyatdagi faolligini ta'minlash maqsadida alohida vazifalar belgilab olinmoqda, – deydi uyushmaning Andijon viloyati boshqarmasi boshlig'i Mahammadjon Nishonov.

O'rganish ishlari davomida hududlarda nazorat kameralari o'rnatilayotgani, jamoatchilik nazorati kuchaytirilayotgani e'tiborli, albatta. Shu kabi harakatlar viloyatning barcha mahallalarida davom etmoqda.

Saminjon HUSANZODA,
o'z muxbirimiz.

Andijon viloyati.

■ Сырдарьинская область

«ВАЖНО ЗНАТЬ, ЧЕМ ЖИВУТ ЛЮДИ»

Махалля Нуробод города Ширин расположена всего в пяти километрах от границы с Республикой Таджикистан. Здесь проживает более трех тысяч человек. Уровень занятости населения достаточно высокий: жители трудятся в сфере предпринимательства, сельского хозяйства, животноводства, а также на крупных предприятиях, таких как китайская компания «Vangda Metal», Сырдарьинская ГРЭС и энергетическая компания «Akwa Power» из Саудовской Аравии. Более двухсот местных жителей работают именно на этих производствах. Возможно, поэтому в махалле уже несколько лет не фиксируются преступления.

Недавно сюда был назначен новый инспектор профилактики – лейтенант Отабек Умурбоев, родом из махалли Жулангар Баяутского района. До этого он работал инспектором профилактики в ОВД Мирзабадского района. В первый же день службы председатель махалли Нурилла Жуманов познакомил его с особенностями местного уклада, и они вместе провели обход территории.

Сначала посетили расположенное в центре учебное заведение. Здесь лейтенант познакомился с заместителем директора по духовно-просветительской работе Джуманазаром Нуриевым, поинтересовался посещаемостью и организацией воспитательной деятельности.

В сопровождении помощника хокима и специалиста

Центра социальных услуг «Инсон» инспектор также посетил семьи, нуждающиеся в поддержке. Среди них – дом 80-летнего Джуман ота Кодирбердиева, много лет проработавшего в сельском хозяйстве и ныне страдающего болезнью Паркинсона и катарактой. Пожилой муж-

чина был тронут вниманием молодого инспектора, который пообещал навещать его регулярно.

В махалле большое внимание уделяется техническим средствам безопасности: на десяти улицах установлены современные автономные камеры видео-

наблюдения, данные с которых интегрированы в систему участкового инспектора и ОВД города Ширин.

– Моя работа как инспектора профилактики – это не только реагирование на происшествия, но и постоянная, системная работа с населением.

Ключевым ее элементом являются регулярные обходы махалли. Они дают нам возможность изучить, чем живут люди: понять их интересы и проблемы. Это позволяет вовремя выявлять уязвимые группы и оказывать им поддержку, – говорит лейтенант Отабек Умурбоев. – Я убежден, что профилактическая работа и тесное сотрудничество с активом махалли – это главные факторы предупреждения преступности. Совместно с председателем махалли постоянно анализируем ситуацию и намечаем конкретные шаги. В частности, мы сфокусировались на обеспечении занятости среди женщин. Разработан план по организации курсов и ярмарок вакансий, чтобы помочь им найти работу и реализовать свой потенциал. Только совместными усилиями можно сделать нашу махаллю безопасным и благополучным местом для каждого.

**Абдурахмон
МУСТАФОКУЛОВ,
соб. корр.**

ZIYORAT VA SAYYOHLIK UYG'UNLASHGAN MANZIL

(Davomi. Boshlanishi 1-betda.)

Aytishlaricha, bu yerda XIV–XV asrlarda xalq orasida e'tibor qozongan Imom ota yashagan. U mamlakatimizda islom dinini targ'ib qilgan, odamlarni imon va poklikka da'vat etgan, taqvodor va ilmi shayx bo'lgan. Afsuski, bu haqida tarixiy manbalarda ma'lumot yo'q. Qolaversa, Imom ota qabri ham mavjud emas. Shunday bo'lsa-da, xalq orasida u mana shu tog' yonbag'ridagi g'orga kirib ketib, qaytib chiqmagan degan rivoyat yuradi. Hozirda bu g'or maqbara ichiga olinib, ziyoratchilar uchun birinchi manzil sifatida xizmat qilmoqda.

Imom ota qishlog'ida ziyoratchi va sayyohlar uchun boshqa manzillar ham mavjud. Ular tog' bag'ridan sizib chiquvchi va ko'plab kasalliklarga davo bo'luvchi buloq suvidan qonib, «Orzu» g'orida butun qishloqni yuqoridan tomosha qilishlari mumkin. Bir paytlar faqat ziyoratchilar tashrif buyuradigan muqaddas maskan bugungi kunda ichki va tashqi sayyohlik rivoji uchun katta imkoniyatlarga ega zamonaviy majmuaga aylandi.

– Imom otaga shu yili «Turizm qishlog'i» maqomi berilishi quvonarli bo'ldi, – deydi tuman hokimi Jamshidbek Bozorboyev. – Bu nomga munosib tarzda sayyohlik imkoniyatlaridan unumli foydalangan holda salohiyatni oshirish ishlarini olib bormoqdamiz. Jumladan, xorijlik mehmonlar uchun ham yetarli sharoit yaratishni oldimizga

maqsad qilib olganmiz. Buning uchun alohida dam olish maskanlari barpo etish yuzasidan istiqbolli loyihalar ishlab chiqilgan.

Ziyoratgoh hududida tashrif buyuruvchilar uchun barcha qulayliklar yaratilgan. Bu yerda 300 metrlik osma ko'priq, adrenalin havaskorlari uchun zamonaviy ziplayn, yigirmadan ortiq dala hovlilari, mehmonxona, turli sav-

do rastalari, ovqatlanish maskanlari, yozgi va qishki basseymlar ishlab turibdi. Shuningdek, ziyoratchilar uchun masjid barpo etilgan, tabiiy buloqlar atrofi obodonlashtirilgan.

– Yoz fasli keldi deguncha shu yerga oshiqaman, – deydi Toshkent shahrida istiqomat qiluvchi Lutfiya Orziyeva. – Bu yer nafaqat ma'naviy poklanish, balki ko'ngil hordig'ini chiqarish uchun ham eng munosib maskan. Shunday sharoitlar yaratilganki, odam kelib uzoq vaqt qolgisi keladi.

Qishloqda xavfsizlik masalasiga alohida e'tibor qaratilgan. Andijon viloyati Ichki ishlar boshqarmasi va Xo'jaobod tumani Ichki ishlar bo'limi tashabbusi bilan hududga zamonaviy kuzatuv kameralari o'rnatilgan, profilaktika inspektorlari doimiy nazoratni amalga oshirmoqda. Shu bilan birga, jamoatchilik nazorati tizimi ham yo'lga qo'yilgani sababli mehmonlar o'zlarini tinch va xotirjam his qiladilar.

– Ziyoratchilarning xavfsizligi eng muhim vazifamiz, – deydi viloyat ichki ishlar

boshqarmasi Axborot xizmati rahbari, kapitan Sherzodbek Nuriddinov. – Har bir tashrif buyuruvchining osoyishtaligini ta'minlash choralari ko'rilgan. Buning uchun yo'l xaritasi ishlab chiqilgan bo'lib, unga asosan mehmonlarning erkin va xavfsiz harakatlanishlari joriy etilgan. 2024-yil davomida hududga 16 ming nafardan ortiq xorijiy, 81 ming nafardan ziyod mahalliy sayyoh tashrif buyurgani qayd etildi. Joriy yilda esa mazkur ko'rsatkichlarni 2,5 barobarga oshirish rejalashtirilgan. Bunda ichki ishlar idoralari xodimlarining ham munosib xizmatlari bor, albatta.

Tabiiy go'zallik va muqaddas ziyorat uyg'unlashgan Imom ota qishlog'i bugun nafaqat mamlakatimiz, balki qo'shni davlatlar aholisi uchun ham sevimli maskanga aylandi. Bu yerda amalga oshirilayotgan ishlar, yaratilgan qulayliklar va ta'minlanayotgan xavfsizlik choralari yurtimizda turizm va ziyorat madaniyatini yangi bosqichga ko'tarmoqda.

**Saminjon HUSANZODA,
o'z muxbirimiz.**

Andijon viloyati.

«UYG'ON, O'G'LIM!» yoxud ruhiy yuksalishga chorlov

O'zligini anglagan, tarixi va kelajagi uchun mas'uliyatni his etadigan xalqgina yuksak taraqqiyot sari dadil intiladi. Shu ma'noda, Yangi O'zbekistonda Prezidentimiz tomonidan olib borilayotgan islohotlar mazmunan ma'naviyatni tiklash, jamiyat ongini yuksaltirish, xalq qalbida faxr va birdamlik tuyg'usini shakllantirishga xizmat qilmoqda. Ayniqsa, kino va qo'shiq orqali umuminsoniy qadriyatlar va istiqloq g'oyalariga sadoqat mustahkamlanadi.

O'zbekiston, Tojikiston va Qoraqalpog'iston Respublikasi xalq artisti Ozodbek Nazarbekov ijrosida yangragan «Uyg'on, o'g'lim!» qo'shig'i ana shunday san'at asarlaridan biridir. Har bir so'zida vatanparvarlik, ma'rifatparvarlik ruhi ufurib turgan qo'shiq matni taniqli shoir Botirjon Ergashev qalamiga mansub bo'lib, unda otadan o'g'ilga qaratilgan samimiy da'vat va chaqiriq orqali ruhiy uyg'onishga chorlov bor. Abzalbek Husanov mahorat bilan kuy bastalagan qo'shiqqa klip ham ishlanib, u butun xalqimiz tomonidan zo'r qiziqish bilan kutib olindi.

Klip yaratilishida g'oya muhim o'rin tutadi. G'oyani Ozodbek Nazarbekovning o'zi ilgari surgan. Uni rivojlantirishda rejissyor Rauf Nabiyeovning ham alohida xizmati bor. Ushbu klip O'zbekistonda ilk bor sun'iy intellekt va realistik texnologiyalar vositasida dunyo yuzini ko'rdi. Markaziy syujeti ota va o'g'ilning ruhiy muloqoti atrofida qurilgan bo'lib, ota farzandiga murojaat qilarkan, uni uyg'onishga, harakatga, ma'rifatga chaqirib, otalik mas'uliyatini, vatanparvarlik tuyg'usini ifodalaydi.

**Ozod o'g'lim, hur o'g'lim,
Har oning huzur, o'g'lim.
Shaxtingdan kun yorishsin,
Yuzi yorug', nur o'g'lim,
Uyg'on, o'g'lim, tur, o'g'lim!**

Qo'shiqning boshlanishidagi ushbu satrlarda farzandning erkin, mus-

taqil fikrli shaxs bo'lib voyaga yetishi, himmat bilan yashashi ta'riflangan. Shuningdek, ota dilbandining borlig'idan quvonch olayotgani, uning samimiy mehri va duosi bor. Farzandning yuragidagi shaxt, g'ayrat va intilish tufayli atrof, jamiyat va kelajak yorug'lashishi orzu qilinadi. Yuz – qalbning oynasi. «Yuzy yorug'» farzandning pokligi, niyatlarining sofliqi, ijobiy shaxs sifatida kamol topishini ifodalaydi. «Uyg'on, o'g'lim, tur, o'g'lim!» satri esa qo'shiqning markaziy da'vati. Bu yerda uyg'onish ma'naviy uyg'onish, ongli hayot sari qadam qo'yish, mas'uliyatni his qilish, yotlikdan, g'ofillikdan va tanballikdan voz kechish ma'nosi yalt etib ko'zga tashlanadi.

Milliy bag'rikenglik, xalq uchun yashash, Vatan va xalq yigit uchun nafasday aziz va muhimligi qo'shiqda ko'rsatib berilgan. Shu yurtda yashayotgan har bir yigitning qonidagi tug'ma g'ayrat, jonkuyarlik va jasorat bor. Millat o'g'lonining kindik qoni to'kilgan zamin uchun o'zini ayamasi talqin etilgan. Ushbu satrlarda milliy ruh va ijtimoiy da'vat uyg'unlashgan bo'lib, Abdulla Avloniy va Cho'lpon kabi ma'rifatparvarlar qalamida ham ko'p tasvirlangan «uyg'onish» g'oyasining musiqiy-she'riy shakli yaqqol ko'zga tashlangan.

**Uyg'on, o'g'lim, tur, o'g'lim!
G'aflatdan yuz bur, o'g'lim.
Bo'l hammadan zo'r, o'g'lim,
Uyg'on, o'g'lim, tur, o'g'lim!**

Ushbu naqarot qo'shiqda bir necha bor takrorlanadi. Uyg'onish da'vat etadigan so'zlar faqat jisman emas, balki qalban, aqlan, ma'rifat jihatdan oyoqqa turishni anglatadi. «G'aflatdan yuz bur» – bu ibora yoshlarga bee'tiborlik, bilimsizlik, hayotga nisbatan loqaydlikdan yuz o'girishni ta'kidlaydi. «Bo'l hammadan zo'r» – bu yoshlarga motivatsiya va tarbiyaviy tarzda, o'z ustida ishlash, rivojlanish, shaxs sifatida muvaffaqiyatga erishishga da'vat sifatida tushuniladi. «O'g'lim» so'zining takrori – otaning qalbidagi iztirob, orzu va mehrni yorqinroq namoyon etadi.

Qo'shiqda shuningdek, buyuk allomalar – Ulug'bek va Beruniy nomlari bilan bog'liq ramziy obrazlar orqali bolaga buyuklik, ilm va ma'rifat sari intilish ruhi yuklatilmoqda. Ulug'bekka qiyos ilm va astronomiya ramzi, buyuk ilm ahli merosi. Beruniyning ummoni esa ilmiy chuqurlik, keng dunyoqarash ramzi.

**El koriga bo'lsang shay,
Seni kaftimda tutay.
Bobong Manguberdiday,
O'zni tut mag'rur, o'g'lim!**

Xalqqa xizmat qilish, jamiyat uchun foyda keltirish, elni yuksaltirishga tayyor turish, shay bo'lmoq, mas'uliyatni o'z zimmasiga olishga ruhan tayyor turish demakdir. Bu yerda otalik muhabbati va xalqning fidoyi farzandini qadrlash g'oyasi juda nafis ifoda etilgan. Manguberdi – o'zbek xalqining jasorat, vatanparvarlik, erkinlik va g'urur timsoli. U o'z yurtini himoya qilishda boshini qurbon qilgan sardor va buyuk shaxs. Qo'shiqda tarixdan iftixor qilish, mag'rur bo'lish, jasoratni meros deb bilish ifodalanmoqda.

**Avlodning baxtga mosi,
Ajodlarga bo'l xosi.**

**Bibixonim momosi –
Bobosi Temur, o'g'lim,
Uyg'on, o'g'lim, tur, o'g'lim!**

Bibixonim momosi, deganda, albatta, buyuk sohibqiron bobomiz Amir Temurning zavjasi – Saroy-mulkxonim ko'z oldimizga keladi. Albatta, u bunday yuksak maqomga musharraf bo'lish uchun aql-zakovat, did-farosat, fikrlash doirasining ulkanligi bosh omil bo'lgan.

«Bobosi Temur, o'g'lim» – bu satrda o'zbek yoshlari buyuk davlat arbobi, harbiy sarkarda va tarixiy shaxs Amir Temurning vorislari ekanligiga ishora bor. Bu faxr, mas'uliyat va yuksak madaniyat ramzi sifatida berilgan.

**Yasha yurti sha'nim, deb,
Har yerin chamanim, deb,
Hayqirib Vatanim, deb,
Et faxr-u g'urur, o'g'lim.**

Sha'ning – sen tug'ilgan, katta bo'lgan yurt. Shu tuproqning har joyini gulzor, bog'-u rog' deb bil. Biyobon yoki tog'mi – bu Vatan. Uning har bir kichik nuqtasi bilan sevis kerak. Bu satrlarda milliy g'ururning baland notasi bor.

Qo'shiqning har bir satri va ohangida xalq qalbidagi orzu – ma'rifatli, vatanparvar va fidokor yoshlarni tarbiyalash istagi yorqin aks etgan. Bir so'z bilan aytganda, bu asarda zamon ruhiga mos, milliy o'zlik va ma'naviyatga to'la chaqiriq mujassam.

**Sarvar SOBIROV,
o'z muxbirimiz.**

Qo'shiqni YouTube'da
ko'rish uchun QR-kodni
skaner qiling.

MA'NAVIYAT VA MA'RIFAT DARSII

SIZGA TA'ZIM,
AZIZ USTOZLAR!

Dunyodagi kasblar ichida eng ulug' i o'qituvchilikdir. Negaki, har qanday kasb egasi yosh avlodga ta'lim-tarbiya beradigan fidoyi muallimning zahmatli mehnati-la o'z yo'lini topadi. Bu ulug' zot yoshlarga yuksalish va kamolot, baxt va saodat eshiklarini ochib beradi.

Buyuk bobokalonimiz, tib ilmining asoschisi Abu Ali ibn Sino «Tabib jonni davolaydi, ustoz esa butun millatni», degan ekan. Bu so'zlar o'qituvchi va murabbiylarning jamiyat va millat tarbiyasidagi o'rni nechog'lik muhim ekanligini ko'rsatadi. Zotan, ustoz-muallim butun avlodni kamolotga yetaklaydi. Bu esa jismoniy shifodan ham ulug'roqdir.

Xalqimiz azaldan o'qituvchi va murabbiylar, ustozlar mehnatini yuksak qadrlab, ularga cheksiz hurmat-ehtirof ko'rsatib kelgan. Bu sifat yillar silsilasidan muvaffaqiyatli o'tib, muhim qadriyatga aylangan. Bino-barin, hazrat Alisher Navoiy quyidagi misralarni bejiz bitmagan:

*Haq yo'linda kim senga
bir harf o'qitmish ranj ila,
Aylamak bo'lmas ado
oning haqqin ming ganj ila.*

Bugungi kunda mamlakatimizda ta'lim tizimini isloh qilish, yoshlarni har jihatdan yetuk insonlar sifatida kamol toptirish masalasiga ustuvor vazifa sifatida qaralmoqda. Shu maqsadda sohaga oid ko'plab qonun, farmon va qarorlar qabul qilinib, bu boradagi huquqiy baza mustahkamlandi. Har yili yangi ta'lim muassasalari qurilib, ularning moddiy-texnik bazasi, kadrlar salohiyati mustahkamlanmoqda.

E'tiborli jihati, «O'zbekiston – 2030» taraqqiyot

strategiyasidan ta'lim tizimini yanada rivojlantirish bo'yicha yangi maqsad va rejalar o'rin oldi. Ushbu ustuvor vazifalarning amalga oshirilishi yurtimiz taqdiri va kelajagi uchun mas'uliyatni o'z zimmasiga olishga qodir yangi avlodning yetishib chiqishiga xizmat qiladi, albatta.

Eng muhimi, o'qituvchi va murabbiylarning jamiyat hayotidagi nufuzini oshirish, ularning mashaqqatli mehnatini qadrlash va munosib rag'batlantirish masalasiga jiddiy e'tibor qaratilmoqda. Yangilangan Bosh qomusimizda ilk bor o'qituvchining maqomi alohida belgilab qo'yilgani, o'tgan yili esa «Pedagogning maqomi to'g'risida»gi qonun qabul qilingani buning yaqqol tasdig'idir.

Darvoqe, yangi qonun bilan pedagoglarning huquqlari, majburiyatlari, faoliyatining asosiy kafolatlari, mehnatiga yarasha haq to'lash, rag'batlantirish va ijtimoiy himoya qilish tamoyillari belgilandi. Shu bilan birga, hujjatda pedagogning huquqlari, sha'ni, qadr-qimmati va ishchanlik obro'si davlat himoyasi ostida bo'lishi qat'iy belgilab qo'yilgani alohida e'tiborga molik.

O'qituvchi va murabbiylar mehnatini munosib baholash va rag'batlantirish ishlari ham izchil davom ettirilmoqda. Davlatimiz rahbari raisligida joriy yilning 9-sentabr

kuni bo'lib o'tgan maktabga-cha ta'lim va maktab ta'limi sohasidagi islohotlar ijrosi hamda kelgusidagi ustuvor vazifalar muhokamasi yuzasidan videoselektor yig'ilishida qayd etilganidek, o'qituvchilarning oylik maoshiga o'ndan ortiq ustamalar joriy qilingan bo'lib, bugun o'z ustida ishlagan 60 mingdan ortiq pedagog 10–12 million so'm maosh olyapti. Yangi baholash tizimi bo'yicha ijobiy natija ko'rsatgan 300 ta maktabning butun jamoasiga 40 foizgacha ustama berilyapti. Shu oydan maktab

direktorlari, bog'cha mudirlari va ularning o'rinbosarlari oyligi ham oshdi.

Xuddi shuningdek, o'quvchilari xalqaro fan olimpiadalarida g'olib va sovrindor bo'lgan o'qituvchilar katta miqdordagi pul mukofotlari bilan rag'batlantirilmoqda. Bu ularni yanada jonbozlik

**Dedilar: dunyoda asli kim aziz?
Aytildilar: ustozdir, ustoz begumon.
Tag'in aytdilarki: aziz, shubhasiz,
Ustozin qadriga yetolgan inson.**

Abdulla ORIPOV.

ko'rsatib ishlashga undamoqda.

Yurtimizda «O'zbekiston Qahramoni», «O'zbekiston Respublikasi xalq o'qituvchisi», «O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan xalq ta'limi xodimi», «O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yosh

va barkamol avlodni voyaga yetkazish, farzandlarimizni ona Vatanga muhabbat va sadoqat, milliy va umuminsoniy qadriyatlarga hurmat ruhida tarbiyalash yo'lidagi katta xizmatlari uchun bir guruh yurtdoshlarimiz davlatimizning yuksak mukofotlari bilan taqdirlandi.

Mamlakatimiz ichki ishlar organlari tizimiga qarashli ta'lim muassasalarida hozirda ko'plab yuqori malakaga ega bo'lgan professor-o'qituvchilar, murabbiylar faoliyat ko'rsatmoqda. Ularning muayyan qismi oliy toifali, ilmiy daraja va unvonlarga ega. Xizmat faoliyatida yuqori natijalarga erishayotgan pedagog xodimlar munosib rag'batlantirilyapti. Bundan tashqari, soha faxriylari hamda ichki ishlar organlarida xizmat qilayotgan tajribali xodimlarning yosh kadrlarni tarbiyalash borasidagi mehnatlarini ham alohida e'tirof etish lozim.

Ko'z nuri, qalb qo'rini yosh avlod ta'limi va tarbiyasiga baxsh etayotgan o'qituvchi va murabbiylarning matonatli mehnati yuksak bahoga loyiq. Zero, Prezidentimiz ta'kidlaganidek: «Biz xalqimizning eng katta boyligini – millionlab farzandlarimiz, jondan aziz o'g'il-qizlarimizning taqdirini, O'zbekiston istiqbolini sizlarga ishonib topshirganmiz. Va bu vazifani mas'uliyat bilan ado etib kelayotgan sizlar kabi fidoyi insonlar, kelajak bunyodkorlariga har qancha tahsin va tasannolar aytsak, arziydi».

**Kamol OLLOYOROV,
o'z muxbirimiz.**

Maqolani qoraqalpoq tilida o'qish uchun QR-kodni skaner qiling.

«QIZIL» TOIFADAGI MAHALLALAR O'RGANILMOQDA

Toshkent viloyati bo'ylab mahallada xavfsiz muhit yaratish maqsadida barcha rahbarlar viloyatning «qizil» toifadagi mahallalariga birlashtirilgan, hududda kriminogen vaziyatni yaxshilash borasida tizimli ishlar tashkil etilmoqda. Jarayonda ichki ishlar organlari va mahalla yettiligining ishi tahlil qilinib, amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar muhokama qilinishi hamda tegishli ko'rsatmalar berilishi orqali ijobiy natijalarga erishilyapti. Jumladan, Chirchiq shahridagi «qizil» toifaga kirgan «Kimyogar» mahallasida jinoyatchilikka qarshi kurashish va huquqbuzarliklarning barvaqt oldini olish borasida amaliy ishlar qilinmoqda.

Yaqinda viloyat IIBB Jamoat xavfsizligi xizmati Huquqbuzarliklar profilaktikasi boshqarmasi mas'ul rahbar xodimlari, mahallaga birlashtirilgan holda joyiga chiqib, «mahalla yettiligi» bilan hamkorlikda xonadonbay xatlov o'tkazdi. Amalga oshirilgan choralar natijasida, 11 ta savdo do'koni va 3 ta ovqatlanish shoxobchasiga kuzatuv kameralari o'rnatildi. 15 ta obyekt qo'riqlash xizmati «tashvish tugmalari»ga ulandi. Aholi gavjum joylarga 2 ta zamonaviy videokamera o'rnatilib, viloyat IIBB markaziy tizimiga integratsiya qilindi. 108 ta xonadon egasi qo'riqlash xizmatidan foydalanish uchun murojaat qildi.

Mahallada ijtimoiy masalalarga ham e'tibor qaratilib, 71 nafar ishsiz fuqaroning bandligi ta'minlandi, xorijda mehnat migratsiyasi-

da bo'lgan 94 nafar fuqaro yashash manziliga qaytarildi. Huquqbuzarlikka moyil shaxslar ro'yxatga olinib, ularning har biri fuqarobay o'rganildi. «Mahalla yettiligi»ga 74 nafar fuqaro bo'yicha xulosalar taqdim etilib, ijrosi nazoratga olindi. Mazkur tashabbuslar «Xavfsiz mahalla» konsepsiyasini hayotga tatbiq etish, jinoyatchilikka qarshi kurashish va aholini ijtimoiy qo'llab-quvvatlash yo'lidagi amaliy natijalardan biri bo'lib xizmat qilmoqda.

Shuningdek, jinoyatchilik va ijtimoiy muammolarning oldini olish uchun zarur yo'nalishlar belgilangan bo'lib, tegishli muassasalar bilan hamkorlik yo'lga qo'yilib, mahallada ichkilikka ruju qo'ygan, giyohvandlikka moyil shaxslarni davolash va

reabilitatsiya qilish ishlari olib borilmoqda.

Bundan tashqari, «Raqamli xavfsiz mahalla» loyihasi doirasida xavfsizlik tizimi modernizatsiya qilinib, jinoyatlarga oid ma'lumotlarni tezkor tahlil qilish imkoniyati yaratilmoqda. Yoshlar o'rtasida jinoyatchilikning oldini olishga qaratilgan tadbirlar kuchaytirilib, joylarda xavfsiz muhit yaratishga e'tibor qaratilmoqda.

Toshkent viloyatida birgina ushbu mahalla emas balki «qizil» toifadagi barcha mahallalarda xavfsiz muhitni yaratish va kriminogen vaziyatni yaxshilash borasida amalga oshirilayotgan tadbirlar natijadorligini oshirishga qaratilgan ishlar davom etmoqda.

Abror POYONOV,
maxsus muxbir.

Toshkent viloyati.

«XAVFSIZ KIBERMAKON»

VIRUSLI DASTURLAR ORQALI

Sir emaski, plastik kartalardan pul mablag'larini yechib olish holatlari kun sayin ko'payib bormoqda. Ko'p hollarda oila a'zolarimiz, tanishlarimiz-u hamkasblarimiz, chuv tushib qolayotganini eshitamiz.

Bu borada IIV Tezkor-qidiruv departamenti Kiberxavfsizlik markazi hamda Toshkent shahar IIBB Axborot texnologiyalari sohasidagi jinoyatlarga qarshi kurashish boshqarmasi xodimlari hamkorligida ochilayotgan qing'irliklarni misol tariqasida keltirib o'tish o'rindir.

Yaqinda, Telegram messenjerida android telefon qurilmalari uchun ishlab chiqilgan «.apk» kengaytmali virusli dasturlar orqali telefon qurilmalaridagi SMS xabarlarini o'qish, kontakt, qo'ng'iroqlar tarixi va boshqa ma'lumotlarni qo'lga kiritib, bank kartalaridagi pul mablag'larini o'g'irlik yo'li bilan qo'lga kiritib kelayotgan kattagina jinoiy guruh aniqlandi.

– Tezkor-texnik tadbirlar natijasida ushbu guruh a'zolaridan 5 nafari qo'lga olindi, – deydi Toshkent shahar IIBB ATSJQKB boshlig'i o'rinbosari, mayor Jahongir Sa'dullayev. – Shuningdek, ushbu shaxslarning telefon qurilmalari tekshirilganda, 133 ta bank kartalaridan 2 milliard 838 million 278 ming so'mdan ortiq pul mablag'larini o'g'irlik yo'li bilan o'tkazma qilganliklari hamda jinoiy guruhning har bir a'zosi o'g'irlangan pul mablag'laridan ulush olib kelganligi ma'lum bo'ldi.

Bundan tashqari, poytaxtimiz hududida qimor va tavakkalchilikka asoslangan o'yinlarni tashkil qilayotgan chet el bukmekerlik kompaniyalariga xizmat ko'rsatib, «Desend»

platformasi orqali qonunda belgilanmagan tartibda kripto-aktivlar orqali pul mablag'larini legallashtirib kelayotgan jinoiy guruh faoliyatiga ham chek qo'yildi.

– Yashnobod tumani Maxtumquli ko'chasida o'tkazilgan tezkor-qidiruv tadbirlari davomida ushbu jinoiy guruhning 6 nafar a'zosi «Desend» platformasi orqali bir necha oy davomida 180 milliard so'mdan ortiq kripto-aktivlar aylanmasini amalga oshirganligi aniqlandi, – deydi IIBB ATSJQKB tergov bo'limi tergovchisi, katta leytenant Ilhom Yusupov. – Gumonlanuvchilardan 38 dona telefon, 1000 dan ortiq bank plastik kartasi va boshqa qurilmalar o'rnatilgan tartibda ashyoviy dalil sifatida olingan.

Sarvar SOBIROV,
o'z muxbirimiz.
Toshkent shahri.

«Xavfsiz kibermakon» oyligi doirasida Ulug'nor tumanida kiberjinoiyatlarining turlari, ularning sodir etilish usullari, internetda uchraydigan firibgarlik sxemalari hamda ulardan himoyalash bo'yicha ko'nikmalarni hosil qilish maqsadida uchrashuv tashkil etildi.

BARQAROR TARAQQIYOT GAROVI

– Bugungi kunda internet hayotimizdan mustahkam o'rin olgan, – deydi tuman IIB boshlig'i, podpolkovnik Xurshidbek Abdurahmonov. – Lekin uning ortidagi xavf-xatarlarni ham unutmaslik zarur. Shu bois tadbirlarimiz davomida hamyurtlarimizga internet tarmoqlaridan to'g'ri va unumli foydalanish, turli

xavf-xatarlar yuzaga kelganda qanday chora ko'rish hamda sohaga oid shaxsiy va sirli ma'lumotlarni muhofaza qilish tartiblari haqida tushuntirish ishlari olib boryapmiz.

Bu kabi tadbirlar fuqarolarning axborot savodxonligini oshirish, ularni kiberjinoiyatchilikdan asrash va jamiyatda xavfsiz onlayn muhitni qaror toptirishga xizmat qiladi.

Saminjon HUSANZODA,
o'z muxbirimiz.

Andijon viloyati.

QO'SHSAHIFADA

Xorazm mamlakatimizning janubi-g'arbida joylashgan bo'lib, Turkmaniston, Qoraqalpog'iston Respublikasi, Buxoro viloyati bilan chegaradosh. Hududi 6300 km kv.ni tashkil etadi. Ma'muriy-hududiy tuzilishi bo'yicha 11 ta tuman hamda Urganch va Xiva shaharlaridan iborat.

Viloyat hududida ko'plab tarixiy yodgorliklar mavjud. Ayniqsa, Xiva shahridagi me'moriy obidalar butun dunyo ahlining e'tiborini tortib keltirmoqda. Bu yerda «Ark», «Kaltaminor», Pahlavon Mahmud maqbarasi, «Dishanqal'a» yodgorliklari alohida ajralib turadi. «Ichsanqal'a» davlat muzey-qo'riqxonasi esa UNESCOning Umumjahon merosi ro'yxatiga kiritilgan.

– Temiryo'llarining aholi zich joylashgan hududlaridagi piyodalar o'tish joylari hamda qo'riqlanmaydigan kesishmalar ogohlantiruvchi belgilar hamda chiroqlar bilan ta'minlangan, – deydi viloyat Transportda xavfsizlikni ta'minlash boshqarmasi boshlig'ining o'rinbosari, podpolkovnik Bahrom Karimov. – Ayniqsa, temiryo'lli kesishmalarida po-yezdlar bilan boshqa

Suratda: Transportda xavfsizlikni ta'minlash boshqarmasi JTSG PPX inspektori, safdor Ilhom Jumaboyev.

YO'LOVCHILAR XAVFSIZLIGI UCHUN

transport vositalari to'qnashuvining oldini olish maqsadida viloyat IIB JXX YHXB mas'ul xodimlari hamkorligida profilaktik-targ'ibot hamda maxsus reytd tadbirlarini o'tkazib boryapmiz. Hamkorlikda amalga oshirilayotgan bu kabi tadbirlar natijasida og'ir oqibatli transport to'qnashuvlari sodir etilishiga yo'l qo'yilmayapti.

Joriy yilning o'tgan davri tahliliga ko'ra, belgilangan hududlarda 34 ta jinoyat qayd etilgan bo'lib, shundan 26 tasi sohaviy xizmat xodimlari tomonidan aniqlangan. Jami jinoyatlarning 8 tasi giyoh-

vandlik, 7 tasi firibgarlik, 4 tasi hujjatlarni qalbakilashtirish, 1 tasi odam savdosi, 4 tasi fohishaxona saqlash yoki qo'shmachilik qilish, 1 tasi o'q-dorilar, portlovchi moddalar yoki portlatish qurilmalariga qonunga xilof ravishda egalik qilish, 5 tasi kontrabanda, 2 tasi pora berish, 1 tasi tovlamachilik, 1 tasi mehnatni muhofaza qilish qoidalarini buzish bilan bog'liq holatlardir. Shuningdek, jinoyat sodir qilgani uchun qidirilayotgan 5 nafar shaxs viloyat hududida ushlanib, tegishli organlarga topshirildi.

Suratda: kichik serjant Islom Berdiyev hamda safdor Shahnoza To'rayeva.

NOQONUNIY ISH – KELTIRAR TASHVISH

Ba'zi kimsalar qilmishini yashirish maqsadida mansabdor shaxslarga pora berishga urinishadi. Bunday holatlar o'sha shaxsga nisbatan qo'shimcha jinoyat ishi qo'zg'atilishiga sabab bo'ladi.

Suratda: mayor Umidbek Yusupov.

Urganch shahar hududida o'tkazilgan «Spitamen» maxsus profilaktik tadbiri davomida Turkmaniston Respublikasi fuqarolaridan 10 nafari qonunga xilof ravishda qurilish korxonasida ishlayotgani aniqlandi va ularga nisbatan mamlakatimizda bo'lish qoidalarini buzganlik uchun tegishli tartibda hujjatlar rasmiylashtirildi. Viloyat IIB M va FRB mas'ul xodimlari tomonidan qonunbuzarlarni yurtimiz hududidan chiqarib yuborish masalasi ko'rilayotgan bir paytda qurilish firmalarini yollanma ishchilar bilan ta'minlayotgan to'rtko'llik T. Maratning (voqea ishtirokchisining ism-sharifi o'zgartirildi) paytavasiga «qurt» tushib qoldi. Qing'ir ishi fosh bo'lganidan sarosimaga tushgan bu kimsa qonunbuzarlik holatini «bosdi-bosdi» qilish yo'llarini izlay boshladi.

Oxiri u viloyat IIB M va FRBning muhim topshiriqlar bo'yicha inspektori, mayor Umidbek Yusupovga uchrashib, qurilish korxonasida ishlayotgan ushbu fuqarolarni javobgarlikka tortmaslik hamda mamlakatdan «deportatsiya» qilmaslik evaziga 18 million so'm berishini aytadi. Inspektor T. Maratga qonunchilikda pora berish og'ir jinoyat ekanini tushuntiradi va uni bu yo'ldan qaytarishga harakat qiladi. Ammo barcha noqonuniy ishlar pora berish orqali hal etiladi, deb o'ylagan T. Marat inspektorning ogohlantirishlariga qaramay, uni pora olishga undashda davom etadi.

Mazkur holat yuzasidan hamkorlikda o'tkazilgan tezkor tadbirda T. Marat mayor Umidbek Yusupovga 1000 AQSH dollari hamda 5 million so'mni pora tariqasida bergan vaqtida ushlendi.

XORAZM VILOYATI

OILALAR BUZILMASIN

Xonqa tumanida Ichki ishlar bo'limi hamda mas'ul tashkilotlar vakillari hamkorligida ayollar-ning huquqbuzarlik sodir etishga moyilligi, oilaviy sharoiti, turmush tarzi, ijtimoiy ahvoli, muammolari manzilli o'rganib chiqilyapti.

– Tumanimiz hududida 91 ta notinch va 196 ta nizoli oila hisobga olingan bo'lib, ular bilan muntazam ravishda profilaktik suhbatlar o'tkazib borilmoqda, – deydi tuman IIB JXX HPB xotin-qizlar masalalari bo'yicha katta inspektori, katta leytenant Nasiba

Ortiqova. – Turli nizo va kelishmovchiliklar tufayli ajrim yoqasiga kelib qolgan 88 ta oilada sog'lom muhit yaratildi. Shuningdek, tazyiq va zo'ravonlikka uchragan 143 nafar xotin-qizga himoya orderi berilib, ularning turmush tarzi doimiy nazoratga olindi. Natijada xotin-qizlar tomonidan jinoyat sodir etilishi o'tgan yilning shu davriga nisbatan 50 foizga kamayishiga erishildi.

Tuman IIB Probatsiya guruhida hisobga olingan 14 nafar mahkuma bilan tez-tez profilaktik suhbatlar o'tkazib kelinadi. Shuningdek, ularning yashash va ish joylarida muntazam bo'lish, belgilangan qoidalarga qat'iy rioya etishi doimiy nazoratga olingan.

Suratda: tuman IIB HPB xotin-qizlar masalalari bo'yicha katta inspektori, katta leytenant Nasiba Ortiqova xizmat paytida.

BEMINNAT YORDAMCHILAR

Viloyat IIB JXX JTSB Kinologiya bo'linmasi xodimlari o'zlariga birlashtirilgan xizmat itlari yordamida giyohvandlik, antiterror, iz qidiruv, qorovul va qo'riqlash, o'qotar hamda portlovchi moddalarni qidirib topish yo'nalishlari bo'yicha samarali natijalarga erishishyapti.

Suratda: viloyat IIB JXX JTSB Kinologiya bo'linmasi kichik inspektor-kinologi, safdor Shoxjahon Fayzullayev.

– Joriy yilning o'tgan davrida kinologlarimiz 344 marotaba hodisa joyiga chiqib, 78 ta jinoyatni «issiq izida» fosh etishdi, – deydi Kinologiya bo'linmasi boshlig'i, podpolkovnik Rasul Polvonov. – Shundan 30 tasi o'g'rilik, 44 tasi giyohvandlik, 4 tasi tarkibida giyohvandlik moddasi bo'lgan ekinlarni yetishtirish bilan bog'liq bo'lgan jinoyatlardir. Qonunbuzarlardan jami 1 kilogramm 280 gramm-dan ziyod turli giyohvandlik vositalari ashyoviy dalil sifatida hujjatlashtirib olindi.

Bo'linmada 2-kinologiya guruhi kichik inspektor-kinologi, safdor Ibrohim Ibrohimov, instruktor-kinologlar – safdorlar Davlatyor Xudoyberganov, Jamol Ahmedov, kichik inspektor-kinologlar – safdorlar Zokir Qalandarov, Umidbek Qo'ziyev, Shohjahon Fayzullayev, Tohir Ollomov, Rahmatillo Shomuratov, 4-kinologiya guruhi komandiri, katta serjant Ilhom Qalandarov, veterinariya feldsheri, kichik serjant G'ayrat Rajabov singari o'z kasbining fidoyilari xizmat qilayotganini faxr bilan tilga olish mumkin.

SHOGIRDLAR YUTUG'I – USTOZNING BAXTI

Hazorasp tumani IIB huzuridagi Qo'riqlash bo'limida ish boshlagan ilk kunlarim edi. Taqdirning omadini qarangki, menga o'zining fidoyiligi, kasbiga bo'lgan sadoqati bilan ko'pchilikning hurmat-e'tiborini qozongan ajoyib inson – vzvod komandiri, serjant To'raboy Qilichev murabbiy etib tayinlandi. Bu inson bilan endigina uchrashayotgan bo'lsam-da, uning teran fikri, hayotiy falsafasi, samimiy munosabati menga yoqib qoldi. Xullas, ustoz-murabbiy degan sharaflı nomga muyassar bo'lgan o'sha inson qo'lida kasb sirlarini qunt bilan o'rgana boshladim. Ustozimning xizmat vazifasiga mas'uliyat bilan yondashishi, rahbariyat tomonidan berilgan har bir ko'rsatma va topshiriqlarni o'z vaqtida bajarishi, xizmat intizomiga qat'iy rioya etishi menga hayotiy saboq bo'ldi. Xullas, ustozimning har bir nasihatiga, o'gitiga amal qildim. Ulardek kasbiga, qasamyodiga sodiq xodim bo'lishga intildim.

Hayot davomiyligini qarangki yillar o'tib, men ham ustoz, degan sharaflı nomga muyassar bo'ldim. Ustozimdan

nimaiki yaxshi hislatlarni o'rgangan bo'lsam, shogirdlarimga ham ularni berishga harakat qildim.

Ayni kunda ham ustozim bilan bir safda xizmat qilayotganimdan faxrlanaman. Hamkasblarim safdorlar – Inomjon Hayitboyev, San'at Yo'ldoshev, Ollabergan Sobirov, Bobojon Matmuratov, Orif Abdullayev, Otabek Ollaberganov, Uchqun Qurbonov singari ko'pgina yoshlar ayni kunda o'zining fidoyiligi, g'ayrat-shijoati, ijobiy hislatlari bilan hamkasblariga o'rnak bo'lishmoqda.

Shukrlar bo'lsinki, shogirdlarim yurtimiz osoyishtaligini ta'minlashdek sharaflı kasbda fidoyilik bilan xizmat qilib, xalqimizning hurmat-e'tirofiga sazovor bo'lishyapti. Ustoz uchun bundan-da yuksak baxt bo'lmasa kerak.

Bunyodbek YAXSHIMURATOV,
viloyat IIB JXX JTSB PPX
batalyoni 4-tumanlararo otryadi
inspektori, safdor.

Suratda:
safdor
Bunyodbek
Yaxshimurotov
ustoz –
iste'fodagi
serjant
To'raboy
Qilichev
bilan.

Qo'shsahifa materiallarini o'z muxbirimiz Xudoybergan JABBOROV tayyorladi.

Урок духовности и просвещения

ПОКЛОН ВАМ, ДОРОГИЕ УЧИТЕЛЯ!

(1 октября – День учителей и наставников)

Этот праздник символизирует признание труда педагогов, наставников. Его учреждение стало проявлением глубокого уважения к людям, посвятившим жизнь делу воспитания и просвещения.

Учитель во все времена считался одним из самых почитаемых людей. Именно он стоит у истоков формирования личности, направляет ученика к знаниям, помогает определить жизненный путь. С ранних лет наставник открывает перед человеком путь к науке, формирует мировоззрение, воспитывает уважение к традициям, культуре и Родине.

В восточной культуре наставнику всегда придавалось высокое значение: его считали проводником мудрости, воспитателем добродетели, хранителем знаний. В истории есть немало примеров, когда великие мыслители и поэты подчеркивали, что путь к истине начинается с уважения к учителю.

День учителей и наставников широко отмечается в нашей стране с 1 октября 1997 года. Это является результатом высокого внимания, уделяемого на государственном уровне представителям данной профессии, воспитывающим молодое поколение, которое определяет будущее страны и общества.

Неоценима роль учителей и наставников в развитии молодых людей, как гармоничной личности. Их долгосрочные усилия по обучению основам науки и современным профессиям, воспитанию молодых людей в духе любви и преданности Родине, формированию гармонично развитого и физически крепкого поколения, его активного

участия в общественной жизни, приносят весомые результаты. Поэтому повышение социального статуса учителей и наставников является важной основой для развития общества.

В последние годы система образования нашей страны кардинально реформирована. Подготовка высококвалифицированных кадров определена как один из приоритетов государственной политики. За короткий промежуток времени созданы новые дошкольные образовательные организации, общеобразовательные школы, высшие учебные заведения,

отремонтированы ранее существующие. Также учебные заведения оснащены современным компьютерным оборудованием. В образовательные процессы начали внедряться передовые педагогические и информацион-

ные технологии. Разработаны и внедрены в практику электронные учебники, видео- и аудиоуроки, интерактивные и виртуальные уроки, обучающие игры.

Настоящий педагог помогает ученику раскрыть свои способ-

ности, честности и преданности Родине. Именно они помогают молодым офицерам осознать важность служебного долга, формируют чувство ответственности перед народом и государством.

В стенах учебных заведений МВД молодые курсанты учатся не только законам и служебным уставам. Они впитывают традиции мужества и чести, которые наставники передают своим примером. Здесь каждый урок становится не просто занятием, а школой жизни, где формируются будущие защитники правопорядка.

Наставники в органах внутренних дел – это люди, которые щедро делятся своим опытом и знаниями, воспитывают в молодых кадрах стойкость, мужество, умение принимать верные решения в любых обстоятельствах. Каждый сотрудник органов внутренних дел с благодарностью вспоминает своего учителя и наставника, вложившего в него не только профессиональные знания, но и духовные ценности.

Поэтому 1 октября – это не только день признательности педагогам системы народного образования, но и праздник всех наставников, в том числе в рядах органов внутренних дел. В этот день мы выражаем глубокое уважение и благодарность тем, кто посвятил жизнь воспитанию достойных поколений, подготовке кадров, способных честно и преданно служить Родине.

Поклон вам, дорогие учителя и наставники! Пусть ваш благородный труд всегда будет окружен уважением общества, признанием государства и благодарностью учеников.

Юлия ЧАЙКИНА,
соб. корр.

TARBIYA MASKANLARIDA

«HAYOT YO'LINGDA CHALG'IMA, BOLAM!»

Malika (ismi o'zgartirildi) 17 yoshda. U o'smirlik davridagi o'yinqaroqlik sabab uyidagilar bilan ko'p tortishar, ko'cha xandon, uy zindon qabilida, ko'p vaqtini ko'chada, o'rtoqlari bilan o'tkazardi. Bora-bora tungi vaqtlarda ham ota-onasiga aytmay ko'chaga chiqib, o'zboshimcha yuravergach, onasi uni viloyat IIB Voyaga yetmaganlarga ijtimoiy-huquqiy yordam ko'rsatish markaziga olib kelib topshirdi.

– Bu yerga kelganimga 20 kundan oshdi. Avvaliga qo'rqdim, meni jazolashsa kerak deb o'yladim. Yaxshi gapirishdi, ko'nglimga qarashdi. Qilayotgan ishim, yurgan yo'lim noto'g'ri ekanligini tushuntirishib, to'g'ri yo'l ko'rsatishdi. Ochig'i, qiliqlarimdan uyaldim. Onamdan kechirim so'radim. Fikrim o'zgardi. Endi men ham Hilola opamga o'xshagan ichki ishlar xodimi bo'lishga qat'iy ahd qidim, – deydi Malika.

– Markazimiz 25 o'ringa ega. Joriy yilning o'tgan davri mobaynida 807 nafar o'smir vaqtincha tarbiyalanib, oilasiga qaytarildi. Chin yetim bolalar esa «SOS» bolalar mahallalariga joy-

lashtirildi. O'qish, tarbiya, sport, mutolaa, madaniy tadbirlar alohida jadval asosida tashkil etiladi. Bolalar bu yerda 30 kun bo'lishadi. Bu davrda ota-onasi, yaqinlari bilan qo'ng'iroqlashib turadi. Markazdan ketgandan so'ng ham ularning xulq-atvori, oilaviy muhiti 1 yil davomida nazoratimizda bo'ladi. Ular tarbiyasini, ahvolini mahalla va tegishli tashkilotlar vakillari bilan hamkorlikda doimiy o'rganib, monitoring qilib boramiz, – deydi viloyat IIB VEIHYOKM ijtimoiy xodimi, leytenant Sultonbek Ibragimov.

– Har bir bola o'zgacha dunyo. Bu yerga kelishiga turli sabablar bo'lgan. Ayrimlari balog'at davridagi injiqlik va o'zgarishlar tufayli o'z «men»ini, egoizmini ko'rsatib, ko'chaga chiqib ketgan bo'lsa, ba'zilar uydagi cheklovlardan norozi bo'lib, butkul gapga quloq solmay qo'ygani uchun ota-onasi olib kelib topshirgan. Aslida bular o'smirlikning o'tish davrida bo'ladigan holatlar, – deydi markaz psixologik ta'minlash guruhi psixologi, katta leytenant Hilola Muqimova.

Bu yerdagi bolalar bilan muloqotda bo'lib, aksariyatining qilgan ishi xato ekanligini tushunib yetganidan quvondik. Shu bilan birga bu maskanning bolalar hayotida yangi sahifa ochishida katta ahamiyatga ega ekani-ga amin bo'ldim. Malika bilan xayrlashar ekanman, ko'nglimdan «Hayot yo'lingda chalg'ima, niyatingga yet, bolam», – degan tilak o'tdi.

Umida MAMADALIYEVA,
o'z muxbirimiz.

Samarqand viloyati.

BIR TUMAN TARIXI

SHOPUR MAKON QILGAN YURT

1926-yil 29-sentabrda tashkil etilgan. Shofirkon viloyat markazidan 40 km uzoqlikda joylashgan.

X asrda yashab o'tgan tarixchi Narshaxiyning «Buxoro tarixi» asarida tumanning kelib chiqishi haqida anchagina ma'lumotlar bor. Asarda yozilishicha, Sosoniylar sulolasi vakili Kisroning farzandlaridan biri Shopur otasidan arazlab, Buxoro viloyatiga keladi. Bu yerda uni Buxorxudot yaxshi kutib oladi.

Shopur ov qilishni yoqtirardi va ko'pincha olisroq joylarda ovga chiqardi. Kunlarning birida ov qilish maqsadida hozirgi Shofirkon yerlariga borib qoladi. U hudud hali obod qilinmagan, yayloq, ov qilinadigan joy bo'lgani sabab Shopurga bu joy xush keladi va uni obod qilish fikri tug'iladi. Shu maqsadda o'ziga ulush qilib berishini Buxorxudotdan so'raydi. U rozi bo'ladi. Shopur birinchi navbatda bu yerda katta anhor qazdiradi va uni o'z nomi bilan, ya'ni «Shopurkom» deb ataydi. So'ngra anhor bo'ylab qishloqlar bunyod etadi. Ana shu qishloqlardan biri, ya'ni Vardona qishlog'ida o'zi uchun turarjoyga ega bo'lish maqsadida qasr qurdiradi. Uning vafotidan so'ng qishloqlar avlodlariga meros bo'lib qoladi. Shu tariqa Shofirkon shahri bunyod qilinadi.

Shofirkonda o'rta asrlarda savdo va hunarmandchilik rivoj topgan. Ayrim ma'lumotlar Mahmud ibn Valining «Bahr al-asror» («Geografiya» XVII asr) asarida ham keltirilgan. Atoqli yozuvchi Sadridin Ayniyning yozishicha, XIX asr oxirlari va XX asr boshlarida Shofirkon hamda uning atrofidagi qishloqlarni bir necha marta qum bosgan.

Tuman hududi asosan tekislik va qum barxanlaridan iborat. Shimoliy qismi Quljuqtov etaklari (Gujumdi tog'i) va Qizilqum (Jilvon va Toldi massivlari)ga, janubiy qismi esa Zarafshon vodiysidagi sug'oriladigan yerlar bilan tutashgan.

Mirzoqul AHADOV tayyorladi.

HALOLLIKNI SHIOR QILGAN XODIMLAR

«YENG ICHIDA»

ish bitirishni ma'qul ko'rgan haydovchi

Oramizda shunday kishilar borki, biror xato ish qilsa, uni berkitish uchun ikkinchi xatoga qo'l uradi. Eng ajablanarlisi, huquqbuzarlik sodir etib, keyin uni jinoyat bilan «bosdi-bosdi» qilmoqchi bo'lishadi.

Quva tumanining «Sanoatchilar» mahallasida xizmat olib borayotgan ichki ishlar organlari xodimlari shubhali tarzda harakatlanayotgan «Nexia-3» rusumli avtomashinani to'xtatishadi. Shubhalar o'rinli bo'lib chiqdi, haydovchi transport vositasini mast holda boshqarayotgan ekan. Shundan so'ng profilaktika va yo'l harakati xavfsizligi inspektorlari hamkorligida tegishli tartibda hujjatlar rasmiylashtirilib, avtomashina vaqtincha saqlash uchun jarima maydonchasiga joylashtiriladi.

Ertasiga kayfi tarqalgan haydovchi qilgan xatosini berkitish va javobgarlikdan qutulish chorasini izlay boshlaydi. Shu niyatda profilaktika inspektori, kapitan Saidburxon Ismanovga murojaat qilib, hamkasblari orqali avtomashinasini jarima maydonchasidan chiqarib berish va hujjatlarini sudga taqdim etmaslik yuzasidan iltimos qiladi.

Huquqbuzarligini berkitish uchun inspektorga «xizmat haqi» sifatida 1000 AQSH dollari miqdoridagi pulni pora tariqasida taklif etadi.

«Yeng ichida» ish bitirishni ma'qul ko'rgan haydovchi qayta-qayta taklif bilan chiqib, inspek-

torga qo'ng'iroq qilishni to'xtatmadi.

Xodimning bildirgisi asosida o'tkazilgan tezkor tadbir davomida haydovchi inspektorga 1000 AQSH dollari miqdoridagi pulni pora sifatida berganida ashyoviy dalil bilan ushlendi.

Halollikni shior qilgan inspektor, kapitan Saidburxon Ismanov 1990-yilda Quva tumanida tug'ilgan. 2019-yildan buyon ichki ishlar organlarida samarali xizmat qilib, el-yurt ishonchini munosib oqlab kelmoqda.

Abduvosit SIDIQOV,
o'z muxbirimiz.

Farg'ona viloyati.

JINOYAT VA JAZO

BIR QOP «KARTOSHKA»

...2024-yilning oktyabri. Tojikistondan qariyb 15 tonna kartoshka yuklagan «MAN» rusumli yuk avtomashinasi «Oybek» chegara postida tekshiruvdan o'tdi. Maxsus tekshiruv natijasida kartoshka orasida bir qop giyohvandlik vositasi olib o'tilayotgani tasdiqlandi. Ammo jinoiy to'daning qolgan a'zolarini qo'lga olish maqsadida yuk o'tkazib yuborildi.

Yuk mashinasi Bo'kaga yetgach, Gulistonga qarab burildi. Yo'lining Sayxunobod tumanini kesib o'tgan qismida esa yukni kuzatib kelayotganlar avtomashinani to'xtatishni so'rashdi. Haydovchiga shu yerda yashovchi qarindoshlaridan biriga bir qop kartoshka tushirib ketish kerakligini aytishdi. Bir qop «kartoshka» tushirilgach, yuk egalardan biri shu yerda qolishini bildirdi. U hali-zamon qarindoshi yengil mashinasida kelishini, kartoshkani uning uyiga tashlab, biroz mehmon bo'lishini aytdi. Shu tarzda yuk mashinasi o'z yo'lida davom etdi. Ortda qolgan kimsa esa atrofda hech kim yo'qligi, tun qorong'isida hech narsa ko'rinmasligidan foydalanib bir qop giyohvandlik vositasini yo'ldan yarim

chaqirimlar ichkariga olib kirdi-da, ko'mib qo'ydi. So'ng bu joyning lokatsiyasini buyurtmachiga tashladi. Shuningdek, «yuk»ni topish uchun zarur belgilarni yozib yubordi...

Ertasi kuni tungi soat uchlarda giyohvandlik vositasi ko'milgan joyga Farg'ona viloyatidan bo'lgan o'ttiz yoshlardagi ikki yigit «Lacetti» avtomobilida kelib to'xtadi. Qop ko'milgan joyni yarim soatga qolmasdan topishdi. Uni kavlab olish qiyin bo'lmadi. Yukni ko'tarib, avtomashinaga ortayotgan paytlarida esa to'rt tomondan paydo bo'lgan ichki ishlar organlari xodimlari ularni qurshab olishdi. Jinoyatchilar bundan karaxt ahvolga tushib qoldilar.

Shunday qilib, Sirdaryo viloyati IIB TQX xodimlarining o'z xizmat vazifasiga professional tarzda yondashuvi tufayli yana bir jinoiy to'da qo'lga olindi. Yuzlab insonlarning hayotini zaharlaydigan «zahri qotil»ning yo'li to'sildi. Bir necha oy o'tgach, sud qaroriga ko'ra, jinoyatchilarning barchasi jinoiy javobgarlikka tortildi.

Abdurahmon MUSTAFOQULOV,
o'z muxbirimiz.

Sirdaryo viloyati.

JINOYAT MUHOKAMASI

GAPNI GAPIR UQQANGA...

Sharof Rashidov tumanining «Toqchilik» mahallasida yashovchi Sh.S. ilk marotaba 21 yoshida qasddan badanga o'rtacha og'ir shikast yetkazish jinoyatini sodir etgani uchun sudlandi. Tabiiyki, jazo muddatini o'tash davrida va undan so'ng yigitni to'g'ri yo'lga qaytarish choralari ko'rildi. Biroq u o'nnglanmaydiganlar xilidan chiqib qoldi. Aliment to'lamadi, bezorilik, o'g'rilik qildi va yana 3 marta jinoiy javobgarlikka tortildi.

O'lar ho'kiz boltadan toymas, deganlaridek, Sh.S. shundan keyin ham qonunni buzishda davom etdi. Chunonchi, turmush o'rtog'iga muntazam ravishda jismoniy va ruhiy tazyiq o'tkaza boshladi. Oqibatda ayol ota uyiga jo'nab ketdi. Ikki bola to'liq oilada ulg'aysin, deya jon ko'ydirgan mas'ullarning yarashtirishga urinishlari ham naf bermadi.

Ko'p o'tmay, ayol ikki bolasini onasiga qoldirib, Turkiyadagi opasining yoniga ishlagani jo'nab ketdi. Oqibatda 14 yoshli qiz va 12 yoshli bola bobo hamda ota uylari o'rtasida sarson bo'ldi. Erkak turmush o'rtog'ining Turkiyaga ketishini hazm qila olmadi va bolalarini ayamadan do'pposladi. Tabiiyki, uning qilmishi tez orada ko'pchilikka oshkor bo'ldi. Natijada jinoyat ishi qo'zg'atilib, gumon qilinuvchi vaqtincha saqlash hibsxonasiga, bolalar esa Voyaga yetmaganlarga ijtimoiy-huquqiy

yordam ko'rsatish markaziga joylashtirildi.

Mazkur jinoyat muhokamasi viloyat IIB tashabbusi bilan mahalla ahli, huquqni muhofaza qiluvchi organlar mas'ullari hamda mahallalar yettiliklari ishtirokida muhokama qilindi. Bu jarayonda mutasaddilarga voyaga yetmaganlar bilan bog'liq qonunbuzarliklarning oldini olish uchun barcha imkoniyatlarni ishga solish talabi qo'yildi. Xususan, nizoli oilalardagi muhitni o'rganish, muqaddam jinoyat sodir qilgan shaxslar hamda ularning oila a'zolari bilan muloqot o'tkazish, aholining huquqiy madaniyatini yuksaltirish, mahalla yettiliklarining mas'uliyatini oshirish yuzasidan tavsiya va topshiriqlar berildi. Shuningdek, tuman-da sodir etilgan jinoyatlar mahallalar kesimida tahlil qilindi.

Alijon ABDUSATTOROV,
o'z muxbirimiz.

Jizzax viloyati.

QONUNCHILIKDAGI YANGILIKLAR

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining «Mahallalarda yoshlar bilan ishlash tizimi samaradorligini oshirishga doir chora-tadbirlar to'g'risida»gi farmoni (PF-163-son, 10.09.2025 y.) qabul qilindi.

**MAHALLALARDA YOSHLAR BILAN ISHLASH
TIZIMI SAMARADORLIGI OSHIRILADI**

Mahallalarda yoshlar bilan ishlash tizimini takomillashtirishning asosiy maqsadlari etib quyidagilar belgilandi, jumladan:

- yoshlar muammolari bilan individual va manzilli ishlash orqali yoshlar yetakchilari faoliyati samaradorligini oshirish;

- yoshlarning kasbiy qiziqishlarini barvaqt aniqlash orqali mehnat bozoriga raqobatbardosh kadr sifatida kirib borishini ta'minlash.

Farmonga ko'ra, quyidagilar mahallalardagi yoshlar yetakchilarining asosiy vazifalari etib belgilandi, jumladan:

- yoshlarning o'ziga bo'lgan ishonchini oshirish, jamiyat uchun foydali

loyihalarni mahalla darajasida amalga oshirish;

- yoshlarning iqtidorini ro'yobga chiqarishga qaratilgan tadbirlarni tashkil etish, «Besh tashabbus olimpiadasi»ni yoshlar o'rtasida keng targ'ib qilish;

- mehnat bozoriga kirib kelayotgan yoshlarning tadbirkorlik ko'nikmalarini kuchaytirish orqali bandligiga ko'maklashish;

- «Yoshlar daftari»ga kiritilgan yoshlarga ko'rsatiladigan yordamning ijtimoiy hamkorlik tamoyiliga asoslanishini ta'minlash.

- Ushbu asosiy vazifalarga bog'liq bo'lmagan boshqa vazifa va topshiriqlarni yoshlar yetakchilari zimmasiga yuklash taqiqlanadi.

**YOSHLARNI QO'LLAB-QUVVATLASH BO'YICHA
MAHALLA YETTILIGI VA TA'LIM MUASSASALARI
HAMKORLIK QILADI**

Farmonga ko'ra, mahalla yettiligi va ta'lim muassasalari o'rtasida yoshlar, jumladan, umumta'lim maktablarining bitiruvchi sinf o'quvchilarini qo'llab-quvvatlash bo'yicha hamkorlik qilish tizimi joriy etiladi.

- Maktablarning ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha direktor o'rinbosarlari har oy sinf rahbari va maktab psixologi bilan xulq-atvorida murakkabliklar kuzatilgan o'quvchilar o'rtasida xorijiy tillar, kasblarni o'rganish hamda mehnat faoliyatiga qiziqish bildirganlarini aniqlaydi.

- Ushbu o'quvchilarning ro'yxati shakllantirilib, yoshlar yetakchisi va mahalla raisiga taqdim etiladi.

- Yoshlar yetakchilari mahalla hududidagi murabbiylar, kasb egalari va tadbirkorlar bilan hamkorlikda o'quvchilar uchun us-tozlik tizimini yo'lga qo'yadi.

- Mahalla raislari yoshlarning fanlarni o'rganishi, axborot texnologiyalarini o'zlashtirishi, kitobxonlik, sport bilan shug'ullani-shi uchun zarur shart-sharoitlarni yaratish bo'yicha tashabbuslar ishlab chiqadi.

FARG'ONA VILOYATI

(Davomi. Boshlanishi 1-betda.)

Tanlovda faxriylarning faol-ligi, murabbiylik sifat-lari, ichki ishlar organlarida o'tkazilayot-gan islohotlarga daxldorligi, mahallalarda osoyishta muhitni yaratishdagi sa'y-harakatlari alohida e'tiborga olindi.

Ko'rik-tanlov yakuniga ko'-ra faxrli 1-o'rinni O'zbekiston tumani IIB faxriysi, iste'fodagi mayor Baxtiyorjon Yusupov, 2-o'rinni Farg'ona shahar IIB faxriysi, iste'fodagi podpolkov-nik Tavakkal Raxmatullayev, 3-o'rinni esa Toshloq tumani IIB faxriysi, iste'fodagi podpol-kovnik Qobiljon Rustamovlar egallashdi.

– Ilgari faxriylar ishtiroki-da bunday tanlovlar o'tkazil-mas edi, – deydi iste'fodagi podpolkovnik Qobiljon Rusta-mov. – Bugun faxriylarimiz har jihatdan faollashdi. Masalan, men ham o'zim istiqomat qi-ladigan hududdagi yosh profi-laktika inspektoriga murabbiy etib birlashtirilganman. Mahallada jinoyatchilikni jilovlash, oso-yishta muhitni yaratishda sho-girdlarimizga maslahatlarimiz bilan yordam beryapmiz. Tanlov jarayonida esa ana shu jihatlar ham inobatga olinganligi sababli g'oliblar safidan joy oldim.

Abduvosit SIDIQOV,
O'z muxbirimiz.

Farg'ona viloyati.

AYOL VA JAMIYAT

TARBIYA KELAJAK UCHUN MUHIM

Namangan viloyatida yil boshidan buyon xotin-qizlar o'rtasida sodir etilgan jinoyatlar ko'rsatkichi 21 foizga kamaygan bo'lsa-da, mazkur ko'rsatkichlar xotirjam bo'lishga asos bo'la olmaydi. Bu borada boshqarmaning xotin-qizlar masalalari bo'yicha mas'ul bo'limi tomonidan jinoyatchilik hamda huquqbuzarliklarning sa-bab va omillari o'rganilib, profilaktik ishlar yanada kuchaytirilib, ta'sirchan targ'ibot tadbirlariga e'tibor qaratilmoqda.

O'tkazilayotgan maxsus profilaktik tadbirlari davomi-da 40 ta axloq-odob, 208 ta oila-turmush munosabatlari doirasida sodir etilgan hu-quqbuzarliklar aniqlanib, ma-hallalarda keng jamoatchilik ishtirokida ta'sirchan muho-kamarlar tashkillashtirildi.

Mahalla yettiligi bilan hamkorlikda «Huquqiy bilimlar», «Ma'naviyat oila-dan boshlanadi», «Oilalarda sog'lom muhitni mustahkamlash» va «Ayollarni ijtimoiy himoya qilish» mavzularida davra suhbatlari, uchrashuv va se-minarlar o'tkazildi.

Shuni alohida ta'kidlash kerakki, birgina targ'ibot tadbiri bilan ko'zlan-gan natijaga erishib bo'lmaydi. Bu toifadagi ayollarga amaliy yordam va ko'mak, tizimli ravishda muammolar

yechimi zarur. Bu borada amaliy ishlarimizning salmog'i keng. **Xusu-san, o'rganishlar jarayonida 1 590 ta muammo aniqlanib, ularning 1 488 tasi bartaraf etildi, 4000 nafar xotin-qiz bi-lan yakka tartibda tarbiyaviy-profilaktik ishlar olib borildi.**

Profilaktik hisobda turgan xotin-qizlar bilan olib borilgan profilaktik tarbiyaviy ishlar natijasida ularning **870 nafari hisobdan chiqaril-di. Hozirda e'tiborni hisobda turgan 1 241 nafar xotin-qiz bilan ishlashga qaratdik. Ularning 324 nafarini ishga joylashtirishda ko'maklashil-di, 251 nafariga moddiy va ijtimoiy yordam ko'rsatildi,**

44 nafari davolanishi uchun tibbiy dispanserlarga, 11 na-fari majburiy davolanishga yu-borildi, 128 nafariga shaxsini tasdiqlovchi hujjatlarni qayta tiklashda amaliy yordam ko'r-satildi, 56 nafariga tadbirkorlik faoliyatini yo'lga qo'yishda ko'maklashildi, 33 nafari ta'-lim muassasasiga qaytarildi, 53 nafari «Ayollarni reabili-tatsiya qilish va moslashtirish markazi»ga yuborildi.

Bundan tashqari, uzoq muddat xorijda yurgan xotin-qizlarning oila-a'zolari bilan suhbatlashib, ularga hukumatimiz tomonidan berilayotgan imtiyozlar, yaratilayotgan shart-sha-roitlar bilan tanishtirib, tushuntirish ishlari olib borilishi natijasida **6 981 nafar xotin-qiz yashash xonadonlariga qaytarildi.**

Oila-turmush doirasidagi nizolar, ajralishlar ham og'riqli muammolar-dan biridir. **3 273 nafar xotin-qizga himoya orderi berilgani** – ayrim oilalarda qaynona-kelin, er-xotin, qaynsingil-kelin munosa-

Zohida KARIMOVA,
Namangan viloyati IIB
JXX HPB muhim topshiriqlar
bo'yicha inspektori,
podpolkovnik.

batlarida muammolarning ko'pligini ko'rsatmoqda. Eng ko'p ko'rsatkich Namangan shahri hissasiga to'g'ri kelmoqda.

Ayol – oila tarbiyachisi, uning aql-zakovati har qanday muammoga yechim topadi. Opa-singillarimizning baxtli bo'lishi farzandlar tarbiyasi, ular kelajagi uchun muhim ekanligini unutmasligimiz kerak.

«Безопасное киберпространство»

Для хакеров современные технологии становятся инструментом незаконного обогащения. С каждым годом изобретаются новые способы присвоения чужих средств. Наиболее распространенным преступлением остается незаконное снятие денег с пластиковых карт. Злоумышленники проникают в мобильные устройства, аккаунты в социальных сетях и мессенджерах, устанавливают вирусные программы, с помощью которых получают доступ к персональным данным граждан.

Со 2 сентября по 2 октября проводится профилактическое мероприятие «Безопасное киберпространство», которое стало продолжением «Месячника повышения киберкультуры».

Профилактическая работа активно ведется в учебных заведениях, организациях, на предприятиях, в махаллах, социальных сетях. С помощью телеграм-бота «Тарғиботчи», назначенного администратором в тематических группах, автоматически удаляются подозрительные APK-файлы, а так-

же распространяются полезные материалы по противодействию интернет-мошенникам.

Старшие инспекторы профилактики ОПП СОБ городских и районных отделов внутренних дел регулярно проводят офлайн-встречи с населением на закрепленных территориях. Фотоотчеты о таких мероприятиях размещаются в боте «CyberControl».

Бахтиёр АМОНОВ,
капитан.

Бухарская область.

Размышление на тему

Безжалостное отношение

Пока одни сажают деревья, расширяют площади зеленых насаждений, бережно относятся к природе, другие – бессовестно ее уничтожают. Прискорбно, что такие случаи – не редкость...

Недавно в Хорезмской области снова были задержаны люди, которые выкорчевывали саксаул, повреждали тополя.

Так, в ходе рейда в Ханкайском районе установлено, что гражданин Б. А. выкопал и повредил корни 35 тополей, растущих на землях государственного запаса. В отношении нарушителя составлен административный протокол по ч. 1 ст. 79 КоАО и наложен штраф в размере 25-кратной базовой расчетной величины – 10 миллионов 300 тысяч сумов. Б. А. предписано выплатить 37 млн сумов, включая ущерб, причиненный природе.

Оперативной группой инспекции экологического контроля областного управ-

КОГДА МЫ ПОЙМЕМ?

ления экологии установлено, что жители Тупроккалинского района Т. Ч. и Т. С. незаконно выкорчевали саксаул для продажи. В отношении нарушителей составлен административный протокол по вышеупомянутой статье КоАО. Они должны выплатить сумму в размере 37 млн 904 тыс. сумов.

Кроме того, в ходе ночного рейда, проведенного в Янгиарыкском районе, был задержан Ж. О. при вырубке саксаула и погрузке его на грузовик «ЗИЛ-53». Составлен административный протокол, гражданину назначен штраф в размере 10 млн 300 тыс. сумов. Он также обязан возместить ущерб на сумму 11 млн 536 тыс. сумов.

Из корыстных побуждений

Почему Б. А. выкапывал и повреждал корни тополей? Почему мужчины незаконно выкорчевывали саксаул,

загружали его в грузовик? Ответ один – ради сиюминутной выгоды. Ради того, что кажется таким важным здесь и сейчас. Но что происходит потом?

Уничтожение деревьев и кустарников в засушливых регионах, в том числе таких как Хорезмская область, приводит к непоправимым последствиям. Саксаул – живой щит пустыни. Он укрепляет почву, защищает от пыльных бурь, служит домом для многих животных – тушканчиков, гекконов, различных видов насекомых. Тополь очищает воздух, создает благоприятный микроклимат, дают тень. Их уничто-

Джизакская область

ЗАНЯТЫ ПОЛЕЗНЫМ ДЕЛОМ

Практически все трудоспособные осужденные колонии-поселения № 29 третьей региональной территории Департамента по исполнению наказания МВД обеспечены работой.

Здесь действуют кузнечный, мебельный, хлебобулочный и швейный цеха, а также цеха по выпуску носков, изготовлению окон и дверей из алюминиевого профиля. Кроме того, создана строительная бригада. В производственной деятельности задействованы 95 человек.

С начала года ими произведено продукции на сумму 2 миллиарда 265 миллионов сумов. На второе полугодие заключены договоры на поставку продукции на 5 миллиардов 240 миллионов сумов. Другая группа осужденных, размещенная в махалле Бунедкор города Джизака, трудится на строительных объектах областного центра и предприятиях стройматериалов.

В 2026 году в колонии-поселении планируется организовать выпуск мягкой мебели, резных изделий и брусчатки. Это позволит увеличить объем продукции до 6 миллиардов сумов и расширить число занятых до 165 человек.

Важным направлением остается обучение. В настоящее время 101 осужденный осваивает профессии, активно применяется метод «мастер – ученик». Руководство колонии уверено, что полученные навыки помогут быстрее адаптироваться к жизни на свободе и найти достойное место в обществе.

Алижон АБДУСАТТОРОВ,
соб. корр.

жение – шаг к экологическому кризису.

Ущерб, не измеряемый деньгами

Нарушители оштрафованы, им предъявлены иски о возмещении ущерба. Но компенсируют ли миллионы сумов разрушение экосистемы? Сложно измерить деньгами ущерб, нанесенный природе. Саксаул, который рос десятилетиями, невозможно вырастить за один день. А молодые тополя вряд ли теперь приживутся. Штрафы, назначенные злоумышленникам, – попытка хоть как-то восстановить справедливость....

Нам пора осознать, что окружающая среда – это

не ресурс, который можно безоглядно и безответственно использовать. У нас нет запасной планеты. И если мы не научимся беречь то, что имеем, что останется нашим детям и внукам? Неужели мы хотим, чтобы они жили в мире, где вместо деревьев – пустыня, вместо чистого воздуха – пыль, а вместо журчащих ручьев – сухие овраги?

Бережное отношение к каждому дереву и кустарнику имеет огромное значение. Нам нужно понимание того, что мы сами – часть природы. Когда мы ее разрушаем, разрушаем себя.

Рафик ЕНИКЕЕВ.

ORAMIZDAGI FIDOYILAR

XIZMAT LIBOSIDAGI
AKA-UKALAR

Umrini yurt osoyishtaligiga bag'ishlagan aka-ukalar – Muhsiddin va Muhriddin Abdurahmonovlarning xizmat yo'nalishi turlicha bo'lsa-da, ularni qasamyodga sodiqlik va ishdagi fidoyilik birlashtirib turadi.

Ular Pastdarg'om tumani-da bilimga chanqoqlik ruhi va adolatga intilish hukmron bo'lgan o'qituvchilar oilasi-da voyaga yetishdi. Kattasi Muhsiddin mulohaza bilan ish yuritishga, har on intizomga rioya qilishga odatlangan. 2009-yilda Samarqand turizm kollejni tamomlab, IIV huzuridagi Jazoni ijro etish departamentining 3-min-taqaviy hududining 7-sonli tergov hibsxonasida o'z xizmat faoliyatini boshlagan va bugungi kungacha shu yerda xizmat qilib kelmoqda.

– Hibsxonaga kirish joyida har qanday kichik jihatlariga e'tiborli bo'lish va favqu-lodda vaziyatda zudlik bilan harakat qilishga tayyor turish o'ta muhim, – deydi u.

Hibsxonada xizmat qilish nafaqat jismoniy tayyorgarlikni, balki kuchli ruhiyat, odamlar bilan til topishish qobiliyati va ekstremal sharoitlarda xotirjamlikni saqlashni ham talab qiladi. Jamiyat xavfsizligi bevosita uning faoliyatiga bog'liq.

Ukasi Muhriddin 2018-yilda patrul-post xizmatiga ishga kirib, tez orada shaharliklarning hurmatini qozondi. Ko'pchilik uchun u nafaqat qonun vakili, balki

haqiqiy do'st va yordamchiga aylandi.

Muhriddin Abdurahmonovning bilimga va o'zini takomillashtirishga bo'lgan intilishi uni Samarqand davlat universiteti sari boshladi. 2024-yilda ushbu oliygohni muvaffaqiyatli tamomlagan yosh ofitser bir yildan so'ng Pastdarg'om tumanidagi «Turon» mahallasiga profilaktika inspektori etib tayinlandi. Bu yerda u nafaqat huquq vakili, balki insonlarni murosaga keltirish, qizg'in va tang holatni yengillatishga qodir psixolog hamdir.

Bugun leytenant M. Abdurahmonov profilaktik hisobda turadigan fuqarolarning

tinch va osuda hayotga qaytishiga yordam bermoqda. U mahalliy fermer va tadbirkorlar bilan suhbatlashib, hayot yo'lida qoqilganlarga imkoniyat berishga undamoqda. Har safar kimgadir o'zini jamiyatga kerakli inson deb his qilishiga yordam berishga muvaffaq bo'lganda, o'z ishinig asl mohiyatini yana bir bor anglab yetadi.

Ikki aka-uka, ikki xizmat yo'nalishi, ikki xil yo'l – lekin maqsad bitta. Umrini xizmatga bag'ishlagan bu yigitlarni Vatanga muhabbat, o'z ishiga sadoqat birlashtirib turadi.

Zamira BOLTAYEVA,
o'z muxbirimiz.
Samarqand viloyati.

FOTOLAVHA

*Bilaklar to'la kuch, yurakda mehr,
Vataniga xizmat qilib tolmagan.
Xalqining baxtidan qalbida g'urur,
Hech bir shoir hali she'rga solmagan.*

Suratda: Farg'ona shahar IIB JXX Probatsiya bo'limi inspektori, mayor Doniyor Zuxritdinov bayram tadbirida yosh ishtirokchi bilan.

INSONLARNING XOTIRJAM HAYOT KECHIRISHIGA MAS'ULMIZ

– deydi viloyat IIB JXX JTSB
PPX batalyoni otryadining
guruh komandiri, katta serjant
Bekzod Bozorov

Katta serjant Bekzod Bozorov o'z kasbiga sodiq xodimlardan.

Yozning issiq kunlarida ko'pchilik ruxsat etilmagan havzalarga oilaviy va farzandlari bilan borishib, hayotlari uchun xavfli holatlarni sodir etishadi. Yaqinda lavhamiz qahramoni Buxoro shahrida yashovchi bir qizning kanal bo'yida parishon holda o'tirganligini ko'rib, u bilan olib borilgan suhbat davomida hayotiy qiyinchilik va

oilaviy muammolar sababli suv bo'yiga kelganligini aniqlaydi. Aytish mumkinki, xodimning sergakligi sabab sodir bo'lishi mumkin bo'lgan ko'ngilsiz hodisaning oldi olindi, bir insonning hayoti saqlab qolindi.

Shuningdek, u shaharning «Sheyxon» mahallasi hududida xizmat olib borayotgan paytda bedarak yo'qolgan qariya to'g'risidagi xabarga ko'ra, Xorazm yo'nalishida

qatnaydigan avtoturargoh hududida daraxt soyasida cho'zilib yotgan holda topadi va tegishli idoraga topshiradi.

Joriy yil davomida ham katta serjant B. Bozorov ikkita jinoyatni «issiq izida» ochib, uch nafar bedarak yo'qolgan shaxsni huquq-tartibot organlariga topshirdi.

Bekzod nafaqat o'z kasbi orqali, balki namunali oilasi bilan ham ko'pchilikka o'rnak. Turmush o'rtog'i Sitara Yodgorova bilan birgalikda ikki farzandni tarbiyalab, voyaga yetkazishmoqda.

Mirzoqul AHADOV,
o'z muxbirimiz.
Buxoro viloyati.

■ Ферганская область

СИТУАЦИЯ ПОД КОНТРОЛЕМ

Махалля Баркамол города Ферганы расположена в одном из самых оживленных районов. В последние годы уровень преступности здесь вырос, и территория была отнесена к «красной» категории. Однако благодаря практическим мерам, предпринятым в текущем году, ситуация начала меняться в лучшую сторону и взята на особый контроль.

Прежде всего были проведены подворовые обходы жителей для изучения реального положения дел. Особое внимание уделялось ранее судимым, лицам, состоящим на учете в органах внутренних дел и находящимся под пробационным надзором, а также молодежи, конфликтным семьям и домохозяйствам, нуждающимся в социальной поддержке.

Многие проблемы устранялись на месте.

Специалисты всесторонне проанализировали состояние дорожной инфраструктуры, жилых домов и дворовых территорий. В махалле устанавливаются дополнительные камеры видеонаблюдения, домофоны и уличные фонари. Проводится масштабная работа по благоустройству: вывозятся отходы, очищаются улицы и арыки, ремонтируются объекты.

Жители отмечают позитивные изменения и активно участвуют в наведении порядка, внося свой вклад в общее дело.

– В нашей махалле расположен крупный рынок,

несколько торговых и сервисных объектов, – рассказывает инспектор профилактики капитан Икромжон Сотволдиев. – Ведем активную работу по снижению уровня преступности. В профилактических мероприятиях нам помогают сотрудники патрульно-постовой службы. В результате принятых мер и правовой пропаганды махалля переведена из «красной» категории в «желтую». Теперь наша цель – до конца года полностью ликвидировать преступность и добиться статуса «зеленой» категории.

Абдувосит СИДИКОВ,
соб. корр.

Из следственной практики

В это время за ними внимательно наблюдал мужчина средних лет. Его неприметная внешность не вызывала подозрений, но взгляд был пристально сосредоточен на одной из девушек – миниатюрной и хрупкой, с телефоном, небрежно выглядывающим из сумки. Для него это стало сигналом: именно она станет следующей жертвой.

Когда подъехал автобус, люди бросились к дверям, создавая толчею. Мужчина воспользовался неразберихой – легкий толчок, незаметное движение руки, и телефон оказался в его кармане. Все произошло за считанные секунды. Никто ничего не заметил, а сам вор спокойно покинул остановку. Девушка же обнаружила пропажу лишь вечером. Спустя время она обратилась в органы внутренних дел.

Сотрудники оперативно-розыскной службы УКД ОВД Мирзо-Улугбекского района провели необходимые мероприятия и вскоре установили личность преступника. Им оказался 48-летний Уткирбек Д., ранее неоднократно судимый за анало-

гичные преступления. В течение двух недель он успел совершить еще четыре кражи, действуя по схожей схеме.

По данному факту было возбуждено уголовное дело. Ташкентский городской суд по уголовным делам признал

КРАЖА В ЧАС ПИК

На оживленной автобусной остановке в часы пик было, как обычно, многолюдно. Люди торопились по своим делам, спешили на работу или учебу. Среди толпы выделялась группа юных девушек. Их звонкий смех и оживленная беседа привлекали взгляды окружающих.

Уткирбека Д. виновным и назначил наказание в виде лишения свободы сроком на 5 лет.

Этот случай еще раз показал: карманные кражи по-прежнему остаются одной из самых распространенных форм преступлений. Правоохранители напоминают гражданам быть бдительными, особенно в местах большого скопления людей, и всегда держать личные вещи под контролем.

Благодаря оперативности сотрудников органов внутренних дел злоумышленник был задержан и понес заслуженное наказание. Однако подобные происшествия служат напоминанием каждому – осторожность и внимание к деталям зачастую становятся лучшей защитой от преступных посягательств.

Эльвира САЛИЕВА,
сержант.

IKKINCHI ISTE'DOD

KO'NGIL NASHIDASI

Osoyishtalik posbonlari orasi-da san'at va adabiyotga shaydo xodimlar ham talaygina. Buxoro viloyati IIB XTTB JXB katta inspektori, katta leytenant Mahliyo Rashidova ana shunday she'riyat ixlosmandlaridan biri.

G'ijduvonda tug'ilib o'sgan Mahliyo 2020-yilning may oyidan beri ichki ishlar organlarida xizmat qiladi.

Lavhamiz qahramoni oilali, uch nafar farzandning onasi. U shu kungacha qanday natijaga erishgan bo'lsa, doim oila a'zolari va yaqinlarining ko'magiga tayandi. Ayni damda viloyatning tarixiy qismiga tashrif buyurgan mahalliy hamda xorijiy sayyohlarning xavfsizligini ta'minlash, ularga amaliy yordam ko'rsatish, qolaversa, o'ziga biriktiril-

gan ma'muriy hududda jinoyatchilik va huquqbuzarliklarning oldini olish borasida o'z xizmat vazifalarini bekam-u ko'st bajarib kelmoqda. Adabiyotga, she'riyatga bo'lgan qiziqishi yuksak bo'lganligi bois she'rlar yozib turadi. Qalamdan to'kilgan irod namunalari yig'ib «Ko'ngil nashidasi» nomli guldasta tayyorlagan.

Uning she'rlarida Vatanni sevish, oilaga muhabbat, kasbiga sadoqat, yor-u do'stni ardoqlash kabi ulug' xislatlar tarannum etilgan. Quyi-dagi samimiy satrlar yosh iste'dod sohibasining ona Vatanga, kasbiga mehr-muhabbat va sadoqatning yorqin ifodasidir.

Mirzoqul AHADOV,
o'z muxbirimiz.

Buxoro viloyati.

BUGUN YANA...

Bir sho'x bolakay yo'lga ko'z tikib,
Oromiga qarshi kurasholmadi.
Uyqu ko'zlariga qildi-yu hujum,
Dadasin kelganin ko'ra olmadi.

Tinchlikni tilagan har bir posbonning
Qo'rg'onida takror bo'lar bu holat.
Zero, xalqi uchun xizmat qilmoqlik
Har bir xodim uchun – oliy saodat.

Tirnoq ostidan kir izlagan nokas,
Bir kun yashab ko'ring uning o'rniga.
Qishning qirovi-yu, yozning taftiga
Bardosh qilasizmi ko'nib bariga.

Xodimning yukini ko'tarolmaysiz,
Bu sharaf siz uchun to'g'ri kelmaydi.
Biling, o'z yurtdoshin qoralasa kim,
Hech qachon xalqparvar odam bo'lmaydi.

ЎҚИШНИ ТАВСИЯ ЭТАМАН

ЭНГ ОЛИЙ ҚАДРИЯТ

Ўзбекистон халқ ёзувчиси Тоҳир Малик асарларини ўқиркансиз, инсон руҳияти, жамият муаммолари ва маънавий қадриятлар чуқур ёритилганига гувоҳ бўласиз. Адиб асарларининг бош мавзуси инсон ва ҳаёт, имон, диёнат, оқибат уйғунлиги бўлиб, уларнинг барчасида яхшилиқнинг ёмонлик устидан ғолиб келганини кўрасиз.

Ёзувчининг «Падаркуш» номи остида чоп этилган китоби «Омад қушини учириб юборган киши» қиссаси ва «Падаркуш», «Фафлат», «Сотилган виждон» ҳамда «Гауптвахта» ҳикояларидан иборат.

Тўпلامдан жой олган «Падаркуш» ҳикояси Тоҳир Маликнинг энг таъсирли ва мулоҳазага чорловчи асарларидан бири бўлиб, унда оилавий тарбия, инсоннинг маънавий қиёфаси ва жамиятда-

ги ахлоқий масалалар ёрқин акс эттирилган.

Ҳикояда ота-она ва фарзанд муносабатидаги муаммолар, тарбиядаги камчиликлар ва жиноятга олиб келувчи омиллар чуқур таҳлил қилинган. Саҳифадан саҳифага ўтаркансиз, авлодлар ўртасидаги тушунмовчиликлар, қадриятларнинг йўқолиб бориши ва инсоннинг маънавий таназзули натижасида келиб чиқадиган аянчли фожиалар кўз олдингизда гавдаланади.

Эътиборли жиҳати шундаки, «Падаркуш»да сўз фақат жисмоний қотиллик ҳақида бормади, балки маънавий қадриятлардан узилиб қолиш, ота-она меҳрини қадрламаслик ва жамиятнинг маънавий инқироzi моҳирона таҳлил қилинади.

Ёзувчи ўқувчини турли авлод ва табақа вакиллари умир йўллари орқали олиб ўтаркан, ёш қаҳрамонлар пул, мансаб ва «эркинлик»

ортидан қувиб, ўз илдишлари – ота-онаси, урф-одатлари ва миллий қадриятларидан узоқлашиб боришини ҳаётини лавҳаларда кўрсатиб

берган. Шунинг ўзи билан, у «Агар фарзанд маънавиятсиз бўлиб ўсса, бунинг учун ким жавобгар – ота-онами, жамиятми ёки замоннинг ўзи?» деган оғриқли саволга жавоб излаган.

Адибнинг фикрича, агар фарзандга болаликдан меҳр, ахлоқ, инсонийлик ва маънавият сингдирилмаса, ота-она унинг қалбига эзгулик уруғини сепмаса, жамият ўз ёш авлодини тўғри йўналтирмаса, унда ёмон йўлга кириб кетиш эҳтимоли юқори бўлади.

Хулоса ўрнида шуни айтиш мумкинки, Тоҳир Малик «Падаркуш» асарида ўзига хос услубда психологик таҳлил, ички монологлар ва руҳий тўқнашувлардан маҳорат билан фойдаланган. Натижада уларнинг жамулжами ўқувчи қалбига таъсир қилади, уни ўйга солади ва хулоса чиқаришга ундайди.

Гўзал ЖАФАРОВА,
ўз мухбиримиз.

А ВЫ ЗНАЛИ...

... что первый свод законов появился почти четыре тысячи лет назад?

Законы царя Хаммурапи, высеченные на каменных столбах, содержали правила торговли, семейных отношений и наказания за преступления. Многие из принципов правосудия, например «око за око», стали известны во всем мире.

... что пароль как средство защиты появился еще в Древнем Риме?

Солдаты использовали специальные слова для проверки «свой – чужой». Каждый день слова менялись, чтобы враг не мог воспользоваться секретом.

... что в старину преступников искали всем миром?

В Англии действовал обычай «Hue and Cry» – «Крик и шум». Услышав колокольный звон, жители должны были выйти на улицу и вместе преследовать преступника.

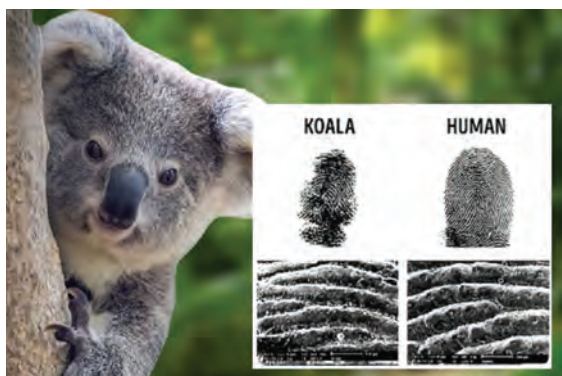
... что первый светофор был газовый?

Он появился в Лондоне в 1868 году и управлял движением возле парламента. Но из-за взрыва газовой лампы проект пришлось закрыть, пока не изобрели электрические светофоры.

... что первая криминалистическая фотография появилась в конце XIX века?

Во Франции и России преступников начали фиксировать не только в протоколах, но и на снимках. Это стало важным шагом к развитию криминалистики и созданию картотек.

... что отпечатки пальцев уникальны не только у людей?

У коал рисунки на подушечках лап настолько схожи с человеческими, что даже криминалисты иногда затрудняются отличить их на месте происшествия.

... что в Японии полицейские до сих пор используют велосипеды для патрулирования?

Это считается более мобильным, экономичным и экологичным вариантом, чем автомобиль. Велопатрули особенно популярны в крупных городах и на узких улочках.

МУНАЖЖИМЛАР БАШОРАТИ

(22–28 сентябрь)

Кўй (21.03 – 20.04). Ҳаётингизда ўсиш, ривожланиш ва янги ишлар бошлаш учун қулай давр келди. Ушбу ҳафта ҳаётинг муҳим масалалар, жумладан оила, саломатлик ва иш фаолияти билан боғлиқ келгуси ҳаракат ва режалар учун ҳал қилувчи палладир. Бироқ ҳар қандай кўчиб ўтиш ва сафар парвозларини амалга ошириш тавсия этилмайди.

Бузоқ (21.04 – 20.05). Ушбу ҳафтанинг бошида кучли ақлий зўриқишни талаб қилмайдиган ишлар билан банд бўласиз. Бу даврда сизни ҳам яхши, ҳам кўнгилсиз ҳодисалар кутмоқда. Яқинлар билан келишмовчиликлар ва ҳамкасблар орасидаги норозилик юзага келиши мумкин. Имкон қадар илтифотли ва сабрли бўлинг.

Эгизаклар (21.05 – 21.06). Кўпроқ изланиб, ривожланиш сари олға қадам ташланг. Ҳамкасблар орасидан муносиб дўстларни топишга интилинг, шунда ишдаги кўпгина масалаларнинг ҳал этилиши муваффақиятли кечади. Бу ҳафта қарз олмасликка, борларини эса қайтаришга ҳаракат қилинг.

Қисқичбақа (22.06 – 22.07). Ҳафта давомида фақат ўзингиз учун мақбул ва ёқимли бўлган ишлар билан шуғулланиб, қолганини кейинги ҳафта режасига киритинг. Касбий мажбуриятларингиздан ташқари бўлган ишлар сиз учун ортиқча эканини атрофдагиларга ҳис эттиринг. Ўз фикрингизни мустақил билдиришдан чўчиманг.

Арслон (23.07 – 23.08). Бу ҳафта касб-хунар ва молиявий жабҳада сизга омад кулиб боқади. Лекин ҳар бир ишда бошқарувни ўз қўлингизга олиб, кучли ишонч ва қатъият билан ҳаракат қилинг. Бу даврда ҳис-ҳаяжонга берилмай, имкон қадар босиқлик билан иш юритганингиз маъқул. Шанба ва якшанба кунлари тоза ҳавода сайр қилинг.

Паризод (24.08 – 23.09). Оила аъзоларингиз билан муносабатда баъзи қарашларингизни ўзгартириб, сабрли ва ширинсўз бўлинг. Жисмонан оғир вазифалардан четлашинг ва кўнгилни оғритувчи барча ҳолатлардан узоқлашинг.

Тарози (24.09 – 23.10). Бу даврда сизни қувончли ва ёқимли ўзгаришлар кутмоқда. Ташаббускорлик ва ишдаги фаоллик ортидан барча молиявий масалаларни омадли ҳал қилишингиз мумкин. Ҳамкасблар орасидан ишончли ва муносиб дўстларни топишга интилинг.

Чаён (24.10 – 22.11). Ушбу давр сиз учун жуда ҳаяжонли кечади. Кўпгина устувор ва аҳамиятга молик ишларни ҳал қилишга эришасиз. Лекин ушбу жўшқин жараёнда ҳужжатларга алоҳида эътибор қаратинг: ниманидир имзолашдан олдин, уни диққат билан ўрганиб чиқишни унутманг.

Ўқотар (23.11 – 21.12). Ҳафтанинг иккинчи ярми тақдирингизда баъзи ўзгаришлар юз беришига сабаб бўлиши мумкин. Бу даврда барча муҳим ишларни режалаштириш муваффақият олиб келади. Оила аъзоларингизга кўпроқ вақт ажратишга ҳаракат қилинг.

Тоғ эчкиси (22.12 – 20.01). Айни дам ҳаётингизда унумли ва жадал ривожланиш жараёни кетмоқда. Танқидни холислик билан қабул қилинг, йўл-йўлакай хатоларни тузатиб кетишга ўрганинг. Биргаликда самарали ишларни амалга ошириш учун яқинларингиз билан келишиб қарор қабул қилишга одатланинг.

Қовға (21.01 – 19.02). Ҳам ишдаги, ҳам оилавий турмушдаги масалаларни ҳал қилишга тўғри келади. Саъй-ҳаракатларингиз ўз натижасини бериб, барча муаммоларнинг уddасидан чиқишга эришасиз. Транспорт воситасини бошқарувчилар бу ҳафта давомида ўта эҳтиёткор бўлишлари лозим.

Балиқ (20.02 – 20.03). Бу ҳафта сиз учун омадли келади. Бундан унумли фойдаланган ҳолда иш жойида ва оила орасидаги муносабатларни яхшилаш ва мустаҳкамлашга ҳаракат қилинг. Яқинларингизга кўпроқ меҳр кўрсатинг, уларнинг ҳаётида юзага келган муаммоларга эътиборли бўлинг.

«ЕТТИ ГЎЗАЛ»НИ ЯРАТГАН МУСАВВИР

Чингиз Аҳмаров ҳақида сўз борганда, энг аввало, Шарқ аёли тимсолини бутун дунёга таратган рассом кўз олдимизга келади. У Ўзбекистон ва Татаристон халқ рассоми, Давлат мукофоти совриндори, йирик монументал расмлар, портрет ва миниатюралар устаси, профессор, юзлаб шоғирдларни тарбиялаган устоз, «Аҳмаров мактаби» асосчиси.

асосчиси Мукаррама Турғунбоевнинг ажойиб портретларини чизган.

1961 йилда Аҳмаров Мирзо Улуғбек музейи учун бир қатор монументал-безак ишларини бажаради, Беруний номидаги Шарқшунослик институти фойесини, Тошкент шаҳридаги Навоий номли адабиёт музейи биносини, Самарқанддаги «Юлдуз» ресторани залини пардозлайди. Сочи шаҳридаги «Ўзбекистон» санаторийси, Тошкент метрополитени учун «Алишер Навоий» станцияси интерьерларини безайди. Алишер Навоий номидаги опера ва балет театри биносидан Навоийнинг «Хамса» асаридаги етти гўзал қизнинг портретини деворларда акс эттирди.

Чингиз Аҳмаров Ўзбек миллий академик драма театрида М. Шайхзоданинг «Мирзо Улуғбек» спектаклида, «Улуғбек юлдузи» ва «Икки дил достони» фильмларида ҳам рассом бўлиб ишлайди. У сўнгги йилларда буюк саркарда Амир Темурга бағишлаган «Темур ва Бибихоним», «Темур ва дарвиш», «Темур ва Боязид» асарларини яратган.

Чингиз Аҳмаровнинг номи ва ижоди Ўзбекистон тасвирий санъати тарихига мустаҳкам ва абадий сингиб кетган. Ўзбекистон монументал рангтасвирининг асосчиси, ўчмас деворий суратлар, расмлар, дастгоҳли асарлар яратган Аҳмаров Ўзбекистоннинг XX аср бадий солномасига энг ёрқин саҳифалардан бирини ёзиб қолдирган.

«Мен бу ерни севаман, унинг табиятини, санъатини, халқини севаман. Мен Ўзбекистондан ташқарида ишлай олмайман. Менинг барча ишларим: безак, сопол буюмлар ва ниҳоят архитектура ўзбек халқининг ажойиб ташқи ва руҳий қиёфасини акс эттирувчи ўзбек санъатидан илҳомланган», – дейди рассом ўз хотираларида.

Рассом ўзининг юксак маънавияти, кенг ва чуқур эрудицияси, гўзал ва улуғвор нарсаларни англаш, қадрлаш қобилияти билан санъаткорларни ўзига жалб қилган. У сахий, меҳрибон инсон бўлиб, китобни илм манбаи сифатида қадрларди. Унинг дўстлари орасида таниқли рассомлар, шоирлар, санъаткорлар, олимлар, муסיқачилар бўлган.

Унинг асарлари Тошкент, Самарқанд, Москва музейларида, кўплаб давлатларнинг хусусий коллекцияларида сақланмоқда.

Чингиз Аҳмаровнинг ижоди Ўзбекистон тасвирий санъатининг ажралмас қисми ҳисобланади. Унинг номи нафақат собиқ иттифоқ ҳудудида, балки жаҳон миқёсида ҳам санъат усталарининг ёрқин юлдуз туркуми қаторидан жой олган.

Файратулла ШУКУРОВ,
ўз мухбиримиз.

Чингиз Аҳмаров 1912 йил 18 августда Троицк шаҳри (Жанубий Урал, Россия) да туғилган. Бошланғич мактабни тугатган ўн беш ёшли Чингиз Пермдаги билим юртига кириш имтиҳонида И. Криловнинг «Қарға ва тулки» достонига расмлар чизиб, талаба бўлади. Шу йили шифокорлар Чингизнинг отасига соғлиғи туфайли иқлимни ўзгартиришни тавсия қилишади ва Аҳмаровлар оиласи Ўзбекистонга – аввал Қаршига, сўнгра Самарқандга кўчиб ўтади.

1931 йилда Чингиз Аҳмаров Пермь бадий мактабини тамомлагач, Самарқандга қайтади. Бу ажойиб шаҳарнинг жозибаси рассомнинг қалбини батамом эгаллади. Айнан шу ерда у чинакам эътирофга, ўзбек халқининг ҳурмат ва муҳаббатига сазовор бўлди. Ч. Аҳмаров рассом сифатида айнан Самарқандда шаклланишини эътироф этади. Кўҳна шаҳардаги машҳур монументал меъморчиликнинг дурдоналари рассомда уйғунлик, нафосат ва назик дид туйғуларини шакллантирди. Алишер Навоийнинг оҳангдор мисралари эса уни бадий асарлар яратишга илҳомлантирди.

1934 йил май ойида у пойтахтдаги ҳамкасблари билан учрашиш ва уларга ўз асарларини кўрсатиш учун Тошкентга боради. Чингиз кутилмаганда ёзувчи Файратийнинг «Болалигим», Шокир Сулаймоннинг «Ли» асарлари ва болалар учун халқ эртаклари ёзилган бир қанча китобларни безаш учун буюртма олади. Нашриётда ишлаш уни ёзувчилар – Абдулла Қаҳҳор, Зулфия, Парда Турсун, Фафур Фулом, драматург Умар Исмоилов, шоир Мақсуд Шайхзода билан яқинлаштирди.

Газета ва журналларда ишлаш Аҳмаровни Усто Мўмин, Борис Жуков, Ўрол Тансиқбоев, Александр Волков каби рассомлар билан таништирди. Ўша пайтда Чингиз бор-йўғи 22 ёшда эди. Бундай билимли ва зиёли одамлар билан мулоқот қилиш унинг дидини, меҳрини, маданиятини, дунёқарашини шакллантиришда кучли омил бўлди.

Рассом ижодида портретлар алоҳида ўрин тутди. У ўз асарларида Шарқ аёлларининг гўзаллигини тараннум этган. Кўплаб халқаро кўргазмалар-

да Алишер Навоийнинг «Хамса» асари асосида яратилган «Етти гўзал» сериясидаги портретлар намойиш этилди. Улар «Ўзбекистон амалий санъати» музейи залларида намойиш этилаётган сопол лаганларда ҳам акс эттирилган.

Рассомнинг ижодий мероси мингдан ортиқ рангтасвир ва график асарлардан иборат. Унинг расмлари орасида таниқли шоир ва санъаткорларнинг портретлари алоҳида ўрин тутди. Ч. Аҳмаров шоир ва давлат арбоблари Навоий ва Нодиранинг, халқ шоири Зулфия, халқ артистлари Ҳалима Носирова ва афсонавий «Баҳор» ансамбли

САЛОМАТЛИК САБОҚЛАРИ

СОҒЛИК УЧУН МУҲИМ ВИТАМИН

Кўпчилик D витамини тақчиллигини бартараф этиш учун офтоб нурига тўйиниш етарли деб ўйлайди. Лекин бу нотўғри. Қуёш нурлари D витамини ўрнини тўлдира олмайди, шунчаки организмда табиий ишлаб чиқилишига хизмат қилади. Ушбу витаминнинг табиий ўзлаштирилиши қуёш нурларининг терига таъсири чоғида ҳам юз беради. Бироқ бугунги турмуш тарзида, яъни баъзи инсонлар кўп вақтини тоза ҳавода эмас, ёпиқ хоналарда ўтказаятган бир пайтда, бу жараён тўлиқ амалга ошмайди.

D витамини етишмаслиги чарчоқ, ҳолсизлик, суяк ва мушакларда оғриқ, заиф иммунитетда намоён бўлади. Бундай ҳолларда шифокорга мурожаат қилиш тавсия этилади. Ёш ўтиши билан организмнинг D витаминини синтезлаш хусусияти камайиб боради ва бу саломатликка салбий таъсир кўрсатади.

Ушбу витамин ҳужайралар кўпайишида ва кўпгина гормонлар синтезида иштирок этади. Бундан ташқари, мушакларнинг барқарор тонусини ва миокард ишини тартибга солиб, томирларда қон ивишига таъсир қилади.

Бу витамин қуйидаги вазифаларни бажаради:

* суяк ҳосил бўлиши жараёнини таъминлаш учун фосфор-кальций

алмашинувида муҳим роль ўйнайди;

* организмда алмашинув жараёнлари – оксил, гормон ва ферментлар синтезини тартибга солиди;

* иммунитетни мустаҳкамлашга хизмат қилади;

* қалқонсимон безни ҳимоялайди;

* метаболик жараёнларни меъёрлаштиради

* кўпгина тана аъзолари ва тизимлар (юрак-қон томири тизими, ошқозон-ичак тракти, жигар, ошқозонности бези ва бошқ.) фаолиятини яхшилади;

* тери ҳолатини яхшилади;

* депрессиядан халос этади;

* ҳолсизлик, чарчоққа қарши яхши восита ҳисобланади;

* турли кўринишдаги онкологик касалликлар ривожланишининг олдини олади.

D витамини организмда қандай ҳосил бўлади?

Биринчиси, ультрабинафша нурлар (қуёш нури) таъсирида терига синтез йўли билан ишлаб чиқилади.

Иккинчиси, озиқ-овқат билан қабул қилинади. Балиқ гўшти ва ёғи ушбу витамин манбаидир. Бундан ташқари, сариеғ, тухум сариғи, сут, қўзқорин, дуккаклар, пишлоқ ва жигар истеъмоли бу борада ижобий натижа беради.

Учинчиси, мутахассислар тавсияси билан дори препаратлари ва биологик фаол қўшимчалар, шунингдек, таркибда D витамини бўлган дори шаклидаги витамин-

лар қабул қилиб, унинг тақчиллигини бартараф қилиш мумкин.

Сўнгги йилларда ушбу витаминнинг аҳамиятига катта эътибор қаратилмоқда. D витаминини тартибли қабул қилиш тиш ва суяклар ҳолати, шунингдек, кўпгина тана аъзолари ва тўқималарнинг соғлом фаолияти учун муҳим аҳамиятга эга.

Анвар АБРОРОВ,
1-тоифали ортопед-травмотолог шифокор.
Гулчеҳра АЗИМОВА
таржимаси.

Мазкур касаллик сабабларидан бири тўйимли емак турларининг кўпайиб бораётганлигидир.

Семизлик тўқималар ва аъзоларда ортиқча ёғ йиғилиши, хусусан, тана вазнининг меъёрдан 20 фоиздан ортиши билан намоён бўлади. У сабабларига кўра уч турга бўлинади. Жумладан, алиментар семизлик нотўғри овқатланиш, соғлом турмуш тарзига риоя қилмаслик, кам ҳаракатлилик, углеводларни кўп истеъмол қилиш, спиртли ичимликлар ичиш, овқатланиш рационига риоя қилмаслик оқибатида келиб чиқади. Гипоталамик семизлик эса гипоталамуснинг шикастланиши, хусусан, бош миёга инфекция тушиши ҳамда бош миё жароҳатидан сўнг кузатилади. Касалликнинг учинчи тури эндокрин семизлик бўлиб, ички секреция безлари фаолиятининг бузилиши натижасида кузатилади.

Семизликнинг 4 та даражаси бор. 1-даражада ҳеч нарса безовта қилмайди. 2- ва 3-даражада ҳолсизлик, тез чарчаш, меҳнат

СЕМИЗЛИК – КАСАЛЛИК шу боис ортиқча вазндан қутулинг

Семизлик замонавий инсоннинг жиддий муаммосига айланиб улгурган. Ҳатто Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти 11 октябрни Бутунжаҳон семизликка қарши курашиш куни сифатида белгиланган.

қобилиятининг пасайиши, бош оғриғи, уйку бузилиши рўй беради. 4-даражада эса ҳансираш, юрак тез уриши, оёқларда шиш, бўғимлар оғриши, жиғилдон қайнаши, ўнг қовурға остида оғриқлар юзага келади. Семизлик қандли диабет, юрак ва қон-томир касалликлари, атеросклероз, гипертония, саратон, холецистит, ўт-тош

касаллиги, артрит, бепуштлики келтириб чиқаради. Қолаверса, вазн ошган сари одамнинг ички орган ва тўқималарининг ишлаши қийинлашиб, физиологик жараёнлар бузилиб боради. Энг ёмони, семизлик эрта ногиронлик ва ўлимга олиб келади.

Касалликнинг олдини олиш ҳамда даволанишнинг

иккинчи йўли жисмоний тарбия, пиёда юриш, гимнастика, бадантарбия билан шуғулланишдир. Эндокрин ва гипоталамик семизликларда эса дори-дармонлар қўлланади. Худди шундай, психотерапия усулларида фойдаланиш жоиз. Семизликни даволашнинг яна бир йўли жарроҳлик амалиёти саналади.

Ортиқча вазндан қутулиш учун биринчи навбатда парҳез тутиш лозим. Яъни, мева ва сабзавотлар, таркибда оксил бўлган маҳсулотларни кўп истеъмол қилиш тавсия этилади. Углеводларни, ширинлик ва пишириқлар истеъмолини меъёрдан оширмаслик керак.

Агарда сиз овқатни доимий тартиб билан истеъмол қилсангиз, модда алма-

шинуви самарали кечади, қабул қилинган калориялар йиғилиш ўрнига сарфланади.

Тўғри овқатланишнинг ўз талаблари бор, албатта. Жумладан, нонушта қилиш мақсадга мувофиқ. Эрта-лаб овқатланмаслик модда алмашинувини сусайтиради. Қолаверса, фаолиятга мос тарзда емоқ керак. Кун бўйи ишласангиз, калорияли овқатланинг. Тез-тез енгил тамадди қилинг, оддий углеводлардан воз кечиб, сув ичинг. Соғлиқнинг яхши ва танангиз юқори қувватга эга бўлиши учун бир кунда 60 дақиқа жисмоний машқларни бажаринг. Хусусан, югуриш ёки боғда кундалик юмушлар билан шуғулланинг. Тавсияларимизга амал қилсангиз, семизлик ва у келтириб чиқарадиган касалликлар сизни безовта қилмайди.

Шоҳида ЗАРИПОВА,
Жиззах вилояти
ИИБ Тиббиёт бўлими
поликлиникаси умумий
оилавий шифокори.

MUASSIS:
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI ICHKI ISHLAR VAZIRLIGI

Bosh muharrir

polkovnik
Bernora SADIKOVA

Bosh muharrir
o'rinbosarlari

podpolkovnik
Azizjon FAYZIYEV

mayor
Aziza BOHODIROVA

Mas'ul muharrir

Erkin SATTOROV

Veb-dizaynerlar

Zokir BOLTAYEV
Ilhom JUMANOV
Akbar BOLTAYEV

Navbatchilar

Abror POYONOV
Yuliya KIM

TELEFONLAR:

71-231-33-88;

Obuna masalalari

bo'yicha:

71-231-38-74;

97-420-89-24

Web-site: www.postda.uz

E-mail: info@postda.uz

ISSN 2010-5355

Tahririyat hisob raqami h/r
23402000300100001010.
Bank kodi 00014.

O'zbekiston Respublikasi Iqtisodiyot va
moliya vazirligi g'aznachiligi.

Shaxsiy h/v
470010860262877031101179001
STIR 200637499.

Gazeta O'zbekiston matbuot va
axborot agentligi tomonidan
2020-yil 13-yanvarda 0120-raqam
bilan ro'yxatga olingan.

Manzilimiz: 100070, Toshkent shahri,
Shota Rustaveli 1-berk ko'chasi 9-uy.

Buyurtma № 2545.
Bosilish – ofset usulida.
Bichimi – A3.
Hajmi – 6 bosma taboq.
45051 nusxada chop etildi.

Obuna raqamlari:
Yakka tartibda – 180.
Tashkilotlar uchun – 366.
Bosishga topshirish vaqti – 22.00.
Bosishga topshirildi – 21.00.
Sotuvda kelishilgan narxda.

«Kolorpak» MCHJ bosmaxonasida
chop etildi.

Korxona manzili: 100206
Yunusobod tumani,
Yangishahar ko'chasi 1^a-uy.

Tahririyatga kelgan qo'lyozma va suratlar egasiga qaytarilmaydi. Nashrimizdan ko'chirib bosilganda manba ko'rsatilishi shart. Gazeta tahririyat kompyuter markazida terildi va sahifalandi.